

REGGELI ÚJSÁG

BUDAPEST, 1929 DECEMBER 16

POLITIKAI HETILAP

HÉTFŐ * I. ÉV * 13. SZAM

SZERKESZTŐSEG: VI. NAGYMEZŐ-U. 3. TELEFON: AUT. 102-40. 128-83 * KIADÓHIVATAL: V., BERLINI-TER 2

Mayer János miniszter és gróf Hadik János éles összeecsapása az OMGE közgyűlésén

Vita a latifundiumok halálos öleléséről és a földbirtokpolitikáról

Hadik álfogó programot adott a mezőgazdasági krízis megoldására

— A Reggeli Újság tudósítójától —

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület vasárnap délelőtti tartotta az idei közgyűlését, amely alkalommal a mezőgazdasági élet reprezentánsai teljes számban jelentek meg az egyesület Köztelektulcai székházának nagytermében. A közgyűlés gróf Somssich László elnöki megnyitójával kezdődött, aki az elmúlt év gazdasági eseményeiről számolt be elsősorban. Sürgőssé vált, mint mondta, az uzsorakamat kritériumának a megállapítása, mert a mezőgazdaságban rejlő tőke, ha hitelre szorul, tízennyegyszázalékos kamattal kap kölcsönt, holott a jöve-

delmezősége alig bírja el az egyik százaléket, az ipari cikkek árai és a közferhek pedig 25-30 pengős buzaárakhoz vannak dimenzionálva.

— Szatira jellegével bír, mondta, hogy amíg Genfben egy-két évi vám-fegyverszünetet akarnak köttetni, addig Ausztria és Csehszlovákia gabonavámok emelését tervezi. Szomorú dolog, hogy az alacsony gabona és élőállat ára hasznát a fogyasztó nem látja, mert a kenyér és a hus ára változatlanul nagy. Az elnöki megnyitót követően Mayer János földművelésügyi miniszter szólalt fel és megállapította, hogy

mégsem indokolt az általános harc a kartellek ellen, csupán a visszaéléseket kell megszüntetni. Leesett a mezőgazdasági termelvények ára s a hus, a szalonna és a

zsenlye ugyanolyan drága, mint azelőtt. Ez pedig szociális szempont nem egyoldalú mezőgazdasági szempont.

Hadik megtámadja Mayer minisztert

Az egységes gazdafront kérdéssel foglalkozott ezután Hadik János és felolvasta Mayer János miniszternek 1927-ben erre vonatkozólag elmondott beszédét. Semmi sem történt ezen a téren, folytatta Hadik, sőt

ismét dolgozik a féktelen de-

nemzetrontó aknamunkáink minősítem azt a rosszakaratu híresztelést, amely a külföld felé a feudalizmus és a latifundiumok országának bélyegez bennünket.

Eppen a miniszter az elnöklet alatt álló Faluszövetség egyik titkára állapította meg a héten tartott előadásában, hogy „a latifundiumok halálos ölelése alól fel kell szabadítani a falvakat.” (Zaj.) Nem igazán-e ez a beszéd? Hiszen visszaadják a földbirtokreform utján kapott földeket, mert szerencsétlenül tétek a föld népet. 1923 óta háromszázötvenezer új gazdaság keletkezett Magyarországon

magóia és ellentéteket szítanak a falu népe és a nagybirtokosok között.

gyökeresen céget kell vetnünk annak a szinte hazaárulás számba menő demagógiának, amely a földosztás kérdésével folyik ebben az országban és

területén és mindössze tízennyolc százalék jut az ország földterületéből az ugynevezett latifundiumokra.

Akik ma kortesfogásból

a közép- és nagybirtok ellen izzatják a falu népet — mondta emelkedett hangon Hadik János gróf — legyen püspök, újságíró, vagy faluszövetségi titkár, bünt követ el a magyar nemzet ellen.

Mayer szerint földbirtokpolitikát — kell csinálni

Hadik János szavaira azonnal reflektált a földművelésügyi miniszter és kijelentette, hogy ha az egységes gazdatársadalom megalakítását alulról várják, akkor az sohasem történik meg, mert nem a népfedeli viskókól kell ennek a mozgalomnak kiindulnia, hanem a nagybirtokosoknak kell leeresz-

kedni a föld néphez. — En az egységet azoktól az uraktól várom és reklamálom, akik itt ülnek, akik Magyarországon nagybirtokosai és középbirtokosai. Senkisé nem tervez ebben az országban további földosztást, mert most a földhözjutottak pénztelenségét kell megszüntetni. Azokban

földbirtokpolitikát egy agrárállamnak állandóan kell csinálnia, mert az tölti be a biztosítószerepét a kirobbanások ellen.

A Faluszövetségnek az a hivatása, hogy a falu népének kulturális érdekeit szolgálja és megvalósítsa a nemzeti egyetértést. Nem érhet tehát engem vád, mert éppen mi

akarjuk megérteni a néppel, hogy a szélsőségekkel csak önmagának árt, újból zsakutcába kerül a magyar élet, ha a mai helyzet összeroppan.

Hadik visszavág

Alig fejezte be a miniszter a szavait, újból Hadik János beszélt.

— A miniszter ur azt mondta, hogy meg kell fontolni mi jobb, ha alulról jön a közeledés, vagy ha felülről. En' azt mondom, ta-

lálkozunk a közepeten. Alulról a mozgalom megindítása a kiszegdatársadalom jelenlegi vezéréitől függ. Viszont a birtokososztálynak is mindent el kell követnie, hogy az egységes gazdafront létrejöjjön. De

a közeledést megakadályozzák az agitátorok és ha én kiszegdatvezér volnék, megmagyaroznám a falu népének, hogy az agitátoroknak nincs igazuk.

(Ugy van! Ugy van!) Ne használjuk a leereszkedés szót. Ha szegény is a falu népe, még nem leereszkedés az, ha törődünk velük. Az államnak minden polgára

egyenlő és a birtokososztály nem leereszkedik, hanem érintkezik a falu néppel, ha felkarolja annak érdekeit. Azt kívánja a miniszter ur, hogy ne engedjük urrá lenni

a magyar mezőgazdaság a kommiun bukása óta a maihoz hasonló nehéz helyzetben még nem volt.

Nehéz volna a mai gazdasági helyzet védelmére kelni, de ha az amugy is súlyos gazdasági helyzetet még sötétebb színekkel festjük, sem a gazdaközönségnek, sem az ország egyetemének nem használunk.

A mai mezőgazdasági krízis három okra vezethető vissza, az egyik a nehéz hitel- és kamatviszony, a másik a mezőgazdasági termények alacsony ára és az értékesítés nehézsége, a harmadik

pedig az ipari cikkek és a termelési eszközök aránytalan drágasága.

Részletesen foglalkozott mindhárom problémával és bejelentette, hogy a vámtarifafételek revíziójára most készül a kormány és lépíti arra a szünre, amely az életet és a termelést nem drágítja meg céltalanul. Mert ha nem tudjuk a mezőgazdasági termelés rentabilitását biztosítani, az az egész ország esődjét jelenti.

Kétszázötvenhárommillió pengőt fordított a földművelési kormány különböző akcióira, azonban ezt az összeget nem lehetett rendszeres és szerves program alapján felhasználni, mert féltékenként jutottunk kisebb-nagyobb összegekhez.

Arra kérek mindenkit, — mondta befejezésül a miniszter — hogy ne engedjük a defetista új érzést urrá lenni a gazdaközönségen és ne veszítsük el a magyar jövőbe vetett hitünket. Meg vagyok gyö-

ződve, hogy az az irracionális gazdasági politika, amely szomszédaink között urrá lett, nem tartja fenn magát és elkövetkezik a józan gazdaságpolitika ideje.

Hadik nem fél a csehekkel és az osztrákokkal való vámháborútól

A miniszter beszéde után Hadik János gróf szólalt fel és a mezőgazdasági hitel kérdését foglalkozott. Több mint egy órán keresztül olvasta fel azt a hatalmas elaborátumot, amely a hitelkérdés megoldására minden kis részletre kiterjed és alkalmas arra, hogy a belső zártlevegőpiac megerősítésével biztosítsa a magyar mezőgazdaság válságának megszü-

lését. A nagy program ismertetése után, amelyet mindvégig figyelemmel és helyesléssel kísértek a megjelentek, a különböző aktuális kérdésekről szólott Hadik János. Öt évig próbálták ennek az országnak a teherbíró képességét az autonóm vámpolitikával s a magyar vámtarifát tulajdonképpen harci tarifának készült. Sajnos,

a szerződések megkötésénél nem érvényesült a mezőgazdaságnak az a kívánsága, hogy a magyar produktumoknak bizonyos előnyöket biztosítsanak.

Az osztrákok és a csehek függetleníteni akarják magukat Magyarországtól és én nem félnék attól, ha belemennék egy vámhá-

boyumba, mert tovább engednünk már nem lehet.

A kartellek politikájával foglalkozva megállapította, hogy

a kartellek hatalmasabbak, mint a szervezetlen gazdatársadalom és a fogyasztóközönség.

a defetizmust a gazdátársadalomban. Magyar embernek nem tulajdonsága a defetizmus. A magyar hátor, azonban nem lehet a defe-

Mayer megnyugtat

Mayer János még egyszer felszólalt és megállapította, hogy a Faluszövetség titkára, Radnóthy István tartotta a szóbanforgó előadást a Wesselényi Reformklubban, ahol azonban nem mint szövetségi titkár, hanem mint ma-

tisztustól megóvni a nép széles rétegeit, ha a kormány fel nem karolja a gazdátársadalmat és át nem viszi a súlyos gazdasági krízisen.

gánember beszélt, aki társadalompolitikával foglalkozik. *Megnyugtatta azonban a jelenlevőket, hogy hasonló eszt a Faluszövetség egyetlen alkalmazottja részéről sem fog megtörténni.*

Vita után tenyészdíjazás

A két közéleti férfi nagy vitája után kisebb indítványok és felszólalások kerültek sorra, majd szétosztották azokat a jutalmakat, a melyeket Magyarország legjobb tehetségűjeit nyerték el. Nagybratrosok és kisczagok egyaránt meghatódottan vették át a hatalmas ezüst- és aranykanosokat és emléklapokat, amelyek kiosztásra kerültek s ugyanezek meghatódottan mondott köszönetet ki-tüntetéséért Mutschenbacher Emil

dr., aki mint Rubinek Gyula tanítványa és a legkiválóbb közgazdasági cikknek az írója, elsőnek nyerte meg az idén alapított Rubinek Gyula-emlékdíjat, egy hatalmas ezüst irókészletet.

A közgyűlés befejezése után az CMGE tagjai átmentek a Hungária-szállóba, ahol a *Károlyi Sándor-emléktákomán* vettek részt. A lakomán Mayer János miniszter is megjelent, gróf Hadik János azonban nem volt jelen.

Az autóbuszüzemet egyesíteni kell a Beszkárt-tal

Egységes közlekedésre van szükség — Az autóbuszüzem deficitje csak így tüntethető el

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

A főváros közúti közlekedésének irányítása tudvalevően a székesfőváros kezében van. A Beszkárt is, az autóbuszüzem is

a székesfőváros tulajdona és ilyenformán nem igen érthető, miért kell a közúti közlekedés lebonyolítását két társaságra bízni, amikor minden józan érv és érdeke amellett szól, hogy

a közúti közlekedés mai bajainak

csak az egységes vezetés és irányítás segíthet.

Érdeklődünk, miért kell a Beszkárt mellett az autóbuszüzemet mint önálló üzemet fenntartani? Milyen érdekek parancsolják, hogy a főváros egy deficit-es üzemet tápláljon, amikor egészen bizonyos, hogy a Beszkárt kezelésében ez a tekintélyes veszteség megszűnik. Érdeklődésünkre azt a felvilágosítást kaptuk, hogy az autóbuszüzemmel a főváros szab-

don rendelkezhetik, míg a Beszkárt — mint önálló részvénytársaság — nagyobb önállóság felett rendelkezik és így nagyobb ellentállóképességet fejt ki olyan rendelkezésekkel szemben, amelyek esetleg mélyebben belenyulnak a társaság vagy a közlekedés érdekeibe. Ez magyarra fordítva annyit jelent, hogy

az autóbuszüzem szabad terület a bizottsági tagok befolyása

elhelyezkedés és a befolyása

Ezt az előnyt azonban igen drágán fizetik meg. Az autóbuszüzem deficitje meghaladja — tudomásunk szerint — az egy millió pengőt, nem is szólva arról, hogy az új kocsik beszerzésére is hitel kellett igénybe venni és most is nagyobb beruházó kölcsön szerzéséről van szó. Az üzem vezetősége a deficitet a rossz vonalakra hárítja át. Ez azonban nem áll meg, mert kétségtelen, hogy a Beszkárt kezelésében nemcsak a deficit szűnik meg, hanem

Beszkart az autóbuszközlekedést szoros kapcsolatba hozhatná a villamos közlekedéssel, átszállóforgalmat létesíthetne a két közlekedő eszköz között és ilyenformán olyan igényeket is kielégíthetne, amelyeknek kielégítése ma — az autóbuszüzem kezelésében és pártérdekek kiszolgálásában — súlyos ráfizetéssel jár. De személyzeti téren is sok megtakarítással járna a két vállalat egyesítése.

Az autóbuszüzem élén ma egy B-listára helyezett tanácsnok áll, aki — értesülésünk szerint — nyugdíján felül

a viteldij is eszökkenthető volna. És ez természetes is. Mert a

havi 2650 pengő fizetést és 10.000 pengő mérleppénzt élvez.

Hogyan egyeztethető össze ez a horribilis fizetés azzal a milliós deficittel, amelyet az Autóbuszüzem produkál. És ha még valamely kiváló szakértő volna az, aki az üzemnek az élén áll. De aki az autóbuszüzem születésénél Till tanácsnok — akkor még tanácsjegyző — oldalán minden munkát elvégzett, minden műszaki kérdést megoldott, aki az autóbuszkérdésben szakértő volt, azt a vezérigazgatótanácsnok ur éppen most távolította el az üzemtől.

Kissé drága árat fizetünk azért, hogy a B-listás tanácsnok ur — a nyugdíján felül — egyévi 41.800 pengővel dotált méltóságban üljön

és luxusautóból ellenőrize az autóbuszközlekedést és sofőrök, kalauzok és irodai alkalmazottak elhelyezésével kötelessen le bizottsági tag urakat vagy pártokat — ezek számarányának megfelelően.

Ezek az állapotokon segíteni kell. A főváros érdeke, de a közönség és az igazság érdeke is azt követeli, hogy az Autóbuszüzemtel be kell olvasztani a Beszkártba. A protekcionizmus nem mehet milliós deficit vállalásáig; Till ur pedig elégedjek meg a nyugdíjával. És ha ezt kevesli, foglalkozzék megint odcszámításokkal. Ehhez bizonyára többet is ért, mint az autóbuszüzemhez.

Az olasz Fiat-művek bekapcsolódnak a magyar autópárba

Soria Diega vezérigazgató tárgyalásai Budapesten

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

Nagyjelentőségű fejlődés előtt áll a magyar autópárba, amennyiben arról van szó, hogy az olasz Fiat-művek bekapcsolódnak a magyar autópárba. Soria Diega, a turini gyár vezérigazgatója a múlt elején Budapestre érkezett Schmidt-Müller Friedley mérnökkel és tárgyalásokat folytatott részben a magyar kormánnyal, hogy miképpen volna lehetséges a Fiat-műveknek bekapcsolódnia a magyar autópárba. Bud János

kereskedelmiügyi miniszter a legnagyobb előzékenységgel fogadta a turini gyár vezérigazgatóját és hangsúlyozta, hogy a magyar kormány az iparpártolási politika álláspontján van és ezen a címen minden lehetőség — amelyet a törvényes eszközök megengednek — hajlandók a Fiat-műveknek is megadni, hogy Budapesten vagy önálló gyárat létesítsen, vagy pedig bekapcsolódjék egy már meglévő üzembe. Erre is meg volt a lehetőség, amennyiben

a FIAT-művek már tárgyalásokat folytattak a MÁG-gyár vezetésével és azóta, hogy a MÁG-gyárnak nem sikerült a meg egyezés sem a Fegyvergyárral, sem pedig a Weiss Manfréd-gyárral, amelynél mint ismeretes, nemcsak a tárgyi, hanem személyi nehézségek is merültek fel, egyrészt azért, mert a fegyver és gépgyár a Hitelbank koncernjéhez tartozik, míg a Weiss Manfréd-gyár erősen érdekelve van a Kereskedelmi Banknál.

A Hitelbank nem akart a mai gazdasági viszonyok között újabb iparvállalatba bekapcsolódnia, viszont a Weiss Manfréd-gyár teljesen önállóan rendelkezett be az autópárba és így a maga részéről nem tartotta szükségesnek, hogy a MÁG-gal szorosabb üzleti kapcsolatot létesítsen. Miután ezzel a két iparvállalattal nem jöhetett létre a MÁG-nak a koncernje, így kapcsolódott bele azután az olasz Fiat-művek és ezért jött Budapestre a turini gyárnak a vezérigazgatója, hogy megtekintse először a MÁG-telepet, és ezért hozta magával a turini gyár mérnökét

is, hogy a MÁG technikai felszerelését is felülvizsgálják.

A tárgyalások, mint értesülünk, eredménnyel végződtek, aminek nagyrésztben a magyar kormány is hozzájárult és így minden valószínűség szerint a MÁG-gyárba bel fog kapcsolódnia rövid időn belül az olasz Fiat-művek. A tárgyalások eredményes befejezése után Soria vezérigazgató vasárnap délután el is utazott Budapestre, de itt maradt Schmidt-Müller Friedley, aki tovább folytatja műszaki szempontból a tárgyalásokat.

Sopronban vasárnap leplezték le a Rothermere emlékoszlopot

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

Sopron, december 15.

Ma avatták fel a verseghi Nagy Elek volt vatikáni követ és meghatalmazott miniszter által Rothermere lord tiszteletére emelt emlékművet, amelyet Hieksich Rezső műépítész tervezett.

A Petőfi-téren a Liszt-szoborral szemben felállított többméter magas obeliszk lépcsőzetes alapzaton négyszögletű karesu oszlop, tetején a magyar globusz, mely fölött kiterjesztett szárnyakkal a bronz turulmadár tartja karmai között a Magyarország testéből előlépködő, háromfejű sziszegő sárkánykigyót.

A Magyar Revíziós Liga képviselőiben Lukács György belső titkos tanácsos köszöntötte a megjelenteket.

Thurner Mihály dr. polgármester messzehallható érces hangon mondott lendületes beszédet. A dörgő tapsal fogadott beszéd után Ferenczy Sándor a Revíziós Liga ügyvezető elnökhelyettese lépett a szobor talpzatára és felolvasta verseghi Nagy Elek és Rothermere lord táviratváltását. — Rothermere lord a következő válszt küldötte Nagy Eleknek Rőtökre:

— Mely hálával adózom nemcsak Nagyreményűségnek, de Sopron városának és az egész magyar népnek is, az irántam minden alkalommal tanúsított nagylelkűségért.

— Sopron, amely a megcsontított Magyarországot határára áll, közös jelképe a bánatnak és a reménynek, mely a magyar nemzetet áthatja, közös jelképe azért, mivel ama terület szélén fekszik, amely egykor magyar volt és amely újra boldogan fog egyesülni az anyaországgal, mielőtt az igazság beteljesül.

A téren egybegyűlt ünneplő közönség viharos helyesléssel járult hozzá ahhoz az indítványhoz, hogy az emlékmű adományozóját, Nagy Eleket, aki az ünnepről szerényen távol maradt, táviratilag üdvözlik.

A kormány képviselőiben ezután vitéz Simon Elemér főispán beszélt és helyezte el a magyar kormány nevében az első koszorut.

A felsőház koszorúját Töpler Kálmán, Herrman Miksa volt kereskedelmi miniszter a képviselőház koszorúját tette le. Utolsóként Thurner Mihály polgármester tette le a város koszorúját.

Felrobbant egy bolgár fegyvergyár

Szófia, december 15.

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

A Bulgária keleti részén lévő Popovo városban a fegyvergyár eddig ismeretlen okból felrobbant s a robbanás ereje oly rettenetes volt, hogy nemcsak a gyárépület, hanem a környékbeli házakat is rombadöntötte. Hét ház pusztult el.

A romok alól idáig öt halottat és tizenöt súlyosan sebesültet hoztak ki. A tüzet csak tizenkétórai megfeszített munka után tudta el-

oltani öt falunak összesereglett tűzoltósága.

A szovjet külügyi népbiztosa Angorában

Angora, december 15.

(Török Távirati Iroda.) Karachan, a szovjet külügyi népbiztosa ma együtt villásreggelizett Izmet pasa miniszterelnökkel. Kivülük ott volt Tefik Rüdü és a szovjetnagykövét.

Karachan este hét óráig maradt Izmet pasánál.

Oroszlánbőr és amnesztia

Garami Ernő a Népszava vasárnapi számában „Építsük a pártot!” címmel cikket írt, amelyben olyan hangon ír, mintha nem az általa is szított forradalom után, hanem előtte volnánk. „Tíz év retentő ellenforradalma, amely gyilkosságokkal kezdődött és mind a mai napig szellemi és erkölcsi gyilkosságokkal folytatódik, fájdalmas helyzetbe sodorta pártunkat” — kezdi ezt az írást az az ember, aki csak amnesztia révén surranhatott vissza Magyarországra. A bolsevizmus segítette ki angol fontokkal és dollárokkal Ausztriába, ahol esztendőköny keresztül a leggaládabb és legálávalóbb rágalomhadjáratot folytatta Magyarország és a magyar intézmények ellen s az a rendszer segítette vissza, amely Garami Ernő szerint a mai napon szellemi és erkölcsi gyilkosságokat folytat. Ez a hang nem volna lehetséges, ha a kormányzat több erőt, több határozottságot tanusított volna éppen Garamiékkel, az emigrációval és azzal a söpredékkal szemben, amely most egyénenként visszakönyörgi magát és amely a nyugati támogatásban való bizakodásban ráil a forradalmosítás, a lázítás, a seítszervezés paripájára, hogy legázoljon megint mindent, ami magyar s ami nacionalizmus, ami ennek a boldogtalan nemzetnek életérdeke.

Garami Ernő ettől a rendszertől kért és kapott kegyelmet, ettől a rendszertől könyörögte ki magának azt, hogy hazajöhessen s most, amikor a pertörles födele alá huzódott, egyszerre megjön a hangja, olyan megállapításokat tesz, hogy az ellenforradalom leve még ma is tart, csak a formái simulekonyabbak, hogy itt egy olyan rendszer tenyészik, amely legázolja a jogot, a szabadságot, a demokráciát s hogy egy aljas reakció terpeszkedik végig az egész ország közéletén. Mindenkinék jogában áll elmondani a maga véleményét rendszerről és intézményekről, csak annak az embernek nem, aki elfogadta az általa támadott rendszertől a pertörlest, aki hazamentette éppen ennek a rendszernek belső gyengeségéből a maga irháját és aki a rendszer jóvoltából megint nyilvánosságához jutott annak az orgánumnak hasábjain, amely orgánumnak valamikor Kun Bélát magasztosította, istenítette és szolgálta. Nem óhajtjuk tulbeszélni Garami Ernő jelentőségét és egyéni súlyát: az ő hangja egy megriadt, furesa helyzetbe szorult cuggcipós kis műforradalmár hangja. Pártja, míg ő odakint Ausztriában az itthon vezérek elemek meglégedésére működött, más balványokat és más Isteneket emelt magának, úgy hogy Garami Ernő elvtárs nem helyezkedhetett az első vonalba. A kismemberek, a dolgozók, a tömegek akárhogyan szépítsék és leplezzék is, mégis csak megállapíthatja azt, hogy Garami Ernő a pertörles formáján keresztül kegyelemben részesült, amnesztiaiban s az amnesztiazottság állapotában mégsem verheti úgy a mellét, mintha nem kért és nem kapott volna a kormánytól semmit. Neki valahogy ellen súlyozni kell ezt a tényt vagy legalább olyan látszatot adni, mintha nem volna lekötöztetve ennek a rendszernek. Ezért ölti magára az oroszlánbőrt és hallatja azt a hangot, amely ellen kevés a tiltakozás, kevés a felháborodás. Ez a hang, ez a modor, ez a fellépés már a királyi ügyészségre tartozik.

Ha az erkölcsi és szellemi ellenforradalom valóban megvolna, elképzelhetetlen lenne az, hogy egy olyan ember, aki a Magyarországot szétrobbantó forradalom egyik vezértényezője volt, itt szabadon jár-hasson és kelhessen, sőt a nemzeti közvélemény arcába mészolhassa a maga felfogását. Az ellenforradalom valójában megbukott azokon az apró gyöngeségeken, melyek lehetővé tették, hogy egymásután visszaszivárognon az álemigráció, amely lehetővé tette, hogy nyeregbe üljenek mindazok, akik tényezői voltak az októberi forradalomnak s az azt követő bolsevizmusnak. Az ellenforradalom elmulasztotta a leszámolást mindazokkal, akik felelősei és bünései voltak az ország összeomlásának, elmulasztotta a megtorlást, amellyel a számlát kiegyenlítették volna. Az ellenforradalmat követő konszolidáció ugyancsak a gyöngeség hibájába esett: azt hitte, hogy a megbékélés, a kiegyenlítés és a kiengesztelés akkor válik teljessé, ha nagylelkűen és minden kritikára nélkül mentesítenek minden forradalmi tényezőt attól a felelősségtől, amely alól egy rendszer ugyan felmentheti őket, de a történelemnek nem lesz módjában sohasem megadni a felmentést. Ezek az gyengeségeken megbukhatott ellenforradalom, megbukhatik az ugynevezett konszolidáció, de nem bukhatik meg magyar igazságszolgáltatás.

Az a pókhendiség, amellyel Garami Ernő kérdéseket kezel, nem a forradalmár belső lendületéből hasad, hanem a szerepét és alibijét igazolni akaró kispolgár lelkeségéből. Garami csak addig számított saját beszervezett tömege előtt, amíg kívül volt az ország határain, amíg a távolság megnagyította méreteit. Míhelyt hazakerült és a maga valóságában a maga mértékességének szükreszabottságában jelentkezett, egyszerre ellillant minden, ami egyénisége körül szövődött. Lezsugorodott nagysága, letörpült egész egyénisége és odahanyatlott a tucatok közé. Ez az ember immaron lejátszott történelmi szerepe után lobol kilógó nyelvel, de elfelejti, hogy hangzal nem lehet pótolni az erőt és mozdulattal a jelentőséget. Csak 1918 őszének viszonyai, süppedt és zilált szelteme adhatott jelentőséget ennek az agitátornak: más viszonyok között megmaradt volna annak, amivé fejlődött. S most hiába öröklődik a régi szerep után, egyszerbe hanyatlott Peyerekkel, Farkasékkal és a többivel s az, amit ő érenek gondol cikkében vagy írásaiban, nem egyéb, mint — orcátlanság. Orcátlanság, amelyet meg kell torolni a bíróság előtt, mert amnesztia ki lehetett csikarni egyszer, de bármennyire változtak is az „ellenforradalom formái”, odáig nem jutottunk, hogy meg lehessen ismétetni egy politikailag mindenképpen szerencsétlen lépést és szabadjára engedni a lázításnak 1918 őszén kifejlődött és kifinomodott technikáját.

Az Exelsior szerint Olaszország a kisántánt fölbontására tör

Magyarország ellenállását a keleti jóvátétel kérdésében — olasz sugalmazásra vezeti vissza

Páris, december 15.

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

Az Exelsior hosszú cikkben foglalkozik a keleti jóvátételek kérdésével. Szerinte a magyar és bolgár ellenállás szervezésében komoly nehézségektől kell tartani. A bolgárokkal azonban még remény van a megegyezésre. A lap értesülése szerint, mivel a bolgár, magyar és olasz delegátusok visszatértek Párisba, holnap a keleti jóvátételei bizottság teljes számmal együtt lesz itt.

A lap szerint Moloy és Buroy Rómában kijelentették, hogy az olasz kormány hajlandó támogatni Hágában a bolgár álláspontot. A lap értesülése szerint az olasz kormány kötelezte magát Magyarországgal szemben is a magyar álláspont támogatására.

Ha Olaszország csakugyan vállalt ilyen kötelezettségeket, ez nehezen lesz összeegyeztethető az első hági értekezlet határozataival. Sajnálatos dolog — folytatja a lap. — hogy e tisztán gazdasági és pénzügyi kérdést politikai presztizskérdésekkel keverik össze. Róma szeme előtt az lebeg, hogy Szófiában és Budapesten fenntartsa befolyását Jugoszlávia elleni politikája érdekében.

E politika tudvalevőleg a kisántánt felbomlasztását, valamint a francia befolyás megszüntetését célozza és veszélyekkel teljes.

Ez a politika bátorítja fel Magyarországot arra, hogy a háború minden észszerű felszámolási kísérletével szemben nehézségeket támaszson. E politika Európa közepén a bekérek igen veszélyes tüzfészék tart fenn. A lap szerint a bulgáriai diplomáciai lépés után Budapesten is hasonló lépést kellett volna tenni, ez lényegesen megkönnyítette volna a hági értekezlet munkálatait.

Nyugtalanító hírek Poincaré betegségről

Páris, december 15.

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

Poincaré volt miniszterelnök elhatározása következtében, hogy szanatóriumi tartózkodását meghosszabbítja, nyugtalanító hírek keltek számára a francia fővárosban.

A volt miniszterelnök környezetéből a hírekkel szemben kijelentik, hogy Poincaré állapota teljesen kielégítő. Gyógyintézeti tartózkodását csupán azért hosszabbította meg, mert itt akarja bevárni a műtét sebének teljes begyógyulását.

A szociáldemokrata párt nyilvános munkanélküli gyűlését engedélyezte a főkapitányság

Budapesten tizenegy, a környéken négy, vidéken tizenöt helyen tartanak gyűléseket — A rendőrség széleskörű intézkedéseket tett a rend biztosítására

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

A szociáldemokrata párt hét-főn délelőtt fél tíz órára nyilvános munkanélküli gyűléseket tart a főváros tizenegy pontján,

a szociáldemokrata párt különféle szakszervezeti helyiségeiben. Ezenkívül Csepelen, Újpesten, Kispesten, Pesterzsébeten és Rákospalotán is gyűléseket hívtak össze a szocialisták.

A munkanélküliek gyűlését a főkapitányság, mint ahogy a Reggeli Ujság munkatársa értesült, engedélyezte és már a vasárnapi nap folyamán megbeszélések azokat az intézkedéseket, amelyek az esetleges rendbontások ellen a nyugalmat biztosítják.

Hét-főn már reggel hat órától kezdve a budapesti államrendőrség egész őrszemélyzete és detektívtestülete permanens szolgálatot teljesít. A rendőrlaktanyákban nagyobbszámú rendőrsapatokat helyeznek készsültségbe és az utcákon is megérsített rendőrszolgálatok fognak cirkálni.

A főkapitányság széleskörű intézkedéseivel elejét fogja venni minden legkisebb rendzavarásnak. A szociáldemokrata párt részéről pedig ígéretet kapulta a rendőrség vezetői, hogy a

munkanélküli gyűlések befejezése után a gyűlés résztvevői teljes csendben oszlanak szét. A rendőrség egyébként felsőbb utasítás folytán a rendet és a nyugalmat minden körülmények között biztosítani fogja a főváros utcáin.

A budapesti népgyűléseken kívül tizenöt vidéki városban tartanak hasonló gyűléseket az ottani szociáldemokrata párti tőkök vezetői. A vidéki rendőrhatalóságok ugyancsak minden intézkedést megtettek a közrend fenntartásának érdekében.

Hétfőn hirdetik ki a Magánalkalmazottak Biztosító Intézete önkormányzati választásának eredményét

Mindkét párt számít a győzelemre — A választás incidens nélkül folyt le

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

A Magánalkalmazottak Biztosító Intézetének, a MABI-nak önkormányzati szervét, a 28 tagú igazgatóságot és a 120 tagú közgyűlést vasárnap délelőtt választották meg a szavazásra jogosult munkaadók és munkavállalók. A közgyűlésbe — mint ismeretes — a munkaadók kategóriánként összesen 60 rendes, és 60 póttagot küldenek be.

A munkaadók kategóriái a következők: nagyiparosok, középiparosok, pénzügyeték, nagykereskedők, szabadfoglalkozásúak és kereskedelmi testületek, amelyek

Budapesten együttvéve 46 rendes és 46 póttagot választanak.

A munkaadói rendes tagok közül esupán 7 tagságra, a szabadfoglalkozású munkaadók kategóriájának 7 közgyűlési tagjára folynak a mai napon a szavazások. Erre a 7 tagságra nevezte a Nemzeti Blokk és a Demokratik Blokk külön-külön listával indult a választási küzdelemben.

A munkaadókat 60 tagsági helyből kétféleképpen a sorsa ugyancsak eldőlt még a szavazás megkezdése előtt. Két körzetben ugyanis esupán a Nemzeti Blokk ajánlott jelöltek és így ezeket egyhangulag választották meg.

A szavazás Budapesten 43 körzetben folyik és mindenütt vasárnap reggel 8 órakor vette kezdetét. A szavazók különösen a délelőtti órákban nagy tömegekben keresztek fel az egyes körzetek szavazási helyiségeit, úgy hogy déli 12 óráig Budapesten kb. 15.000-en szavaztak le. Ez a szám este 6 óráig 22.000-re szökkenett, úgy hogy addig az időpontig

A vidéki munkaadók pedig 14 rendes és 14 póttagot küldenek be együttvéve a MABI közgyűlésébe. A munkaadókat egyúttal a biztosítottak kategóriái az alábbiak: közüzemi, pénzügyetési alkalmazottak, magánfoglalkozók, kereskedőségek, művezetők és vegyesek, amelyek együttvéve 45 rendes és 45 póttagot választanak be a közgyűlésbe. A vidék együttvéve 15 rendes és 15 póttagot delegált a közgyűlés tagjainak.

A 60 rendes munkaadói tag közül 53 jelölt személyében az egymással szembenálló két párt még a választások előtt megállapodott egymással úgy, hogy ezt az 53 közgyűlési tagot a benyújtott közös lista alapján egyhangulag választották meg.

az 55.000 szavazásra jogosult választók közül mintegy 40% leszavazott.

A szavazásokat az egyes körzetekben este 8 órakor zárták le, azután a szavazatszedő-küldöttségek tagjai nyomban hozzáláttak az ur-

nák felbontásához és a titkosan leadott szavazatok összehámlálásához. Ez a munka előreláthatóan a holnap délelőtti órákig tart. Az egyes körzetek összesített eredményeit a szavazóedényekkel együtt beszéltetik a MABI központi választási helyiségébe, ahol a Zsembery István dr. elnöke alatt működő választási bizottság összesíti az eredményeket és hétfőn este fél 7 órakor hirdetik ki a választások végső eredményét.

A Nemzeti Blokk, amelyben a Keresztényszocialista Párt, az Egységes Párt és általában a konstruktív és konzervatív pártok tagjai egyesültek, az eddig elért mandátumokon kívül a hét munkaadói hely közül még négyet

tagság elnyerésére számít. A munkavállalók 58 közgyűlési tagságért folyó küzdelemben a Nemzeti Blokk ugyancsak számít a győzelemre.

A Demokratik Blokkban, amelybe a demokraták, a szociáldemokraták és általában a baloldali pártok és szervezetek tagjai tartoznak, nem kevésbé bizakodó a hangulat és a blokk vezetői szintén arra számítanak, hogy a választásokból az ő blokkjuk keretében győztesen.

A szavazás mind Budapesten, mind az ország vidéki városáiban általában a legnagyobb rendben folyt, jelentéktelen incidensektől eltekintve, sehol rendezettség nem fordult elő.

Károlyi Mihály két gyermeke Magyarországra készül

London, december 15.

— A Reggeli Ujság tudósítójától. —

Mint a Manchester Guardian jelentti, Károlyi Mihály két gyermeke Magyarországra szóló utlevellet váltott a londoni magyar kö-

vetségen. Ugyanez értesülés szerint Károlyi Mihály még a télen az Egyesült Államokba utazik és előadásokat akar tartani. Az elteendő kiadott beutazási tilalmat Amerika visszavonta.

Betörőbanda a szerepi hitelszövetkezetben és postahivatalban

Szerep, december 15.

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

Ma éjjel öttágu betörőbanda hatolt be a hitelszövetkezet üzlet-helyiségébe és ott a Wertheim-szekrényt felbontotta. A betörők a szomszéd szobában alvó

Boda József segédjegyző kezzeit hátraktörték, továbbá megkötötték a betörés zárlatára elősiető

Bornusz Andor községi előljárót is.

Ezután továbbmentek a postahivatalba, ahol szintén feltörték a pénzeszekrényt. Innen 90 pengőt, a hitelszövetkezetből pedig 80 pengőt vittek el. Mire a megkötözöttek kiszabadultak és segítséget hívtak, a tettesek már elmenekültek. A nyomozást a bírhagyomány csendőrség megindította.

Nagy karácsonyi vásár és szövetelakció

összes fővárosi ruházati áruházainkban!

3 m. sötétkék vagy fekete elsőrendű kamgarnszövet, az egész	P 60.—	Flanell turistaring	P 6.—	Lakk férfi félcipő	26.—
3 m. divatöltöny-szövet	36.—	Flanell pyjama	12 80	Férfi bőrcipő	7 60
Az öltöny készítmény díja netto	40.— 60.— 72.— és 88.—	Gyermekpyjama, la minőség alapára	8.—	Női bőrcipő	6 90
Eredeti angol la gyapjúzokni, féláron	P 3.— 3 20 és 3 50	Női ing, garantált minőségben	2 40	Férfi átmenetkötty, kiváló szabás és kiállítás, Heco sejtymhellyel	P 100.— 120.— és 150.—
Férfi la vaconard flóharisnya P 7 20 helyett	P 3 50	Női nadrág, garantált minőségben	2 56	Férfi télikabát bársonygalállal	P 130.—
Szolidmintás férfi harisnyák	2 60	Női hálógang, angol vagy esipkés, la Nadrágkombiné	3 80	Fekete zakó és mellény, la minőség és szabás	65.— és 30.—tól
Férfi la flózokni, sima színekben	1 70	la siflon és yáson, így- és feher-neműre	P 1 50 és 1 40	Csikos nadrág	30.—tól
Férfi melle-zokni, la minőség	1 19	Angol batisz-siflon, la	P 2 40	Férfi télikabát, a legalkalmasabb karácsonyi ajándék P 38.— 46.— és 52.—	és 32.—
Női melle-harisnya	1 50	Cernakanavász	1 20	Kartonkötty	P 2 40 3 20 és 2 70
Nehéz női flóharisnya	2 20	Teniszflanell	P 1 10 és 0 98	Flanellruha és pongyola P 11 40-tól	P 16.—-ig
Női reformnadrág	1 70	Bársonyflanell, vlogatott szép mintákban	P 3.— 2 80 és 2 60	Goldberger-gyarménva sejtym flannelből a legizlésebben elkészített ruhák és pongyolák P 12 50, 16.— és 18.—	és 18.—
Női műselyem reformnadrág minden divatszínben	1 90	Fehér függönygrenadín reklámár	P 1 20	Elogás jumper-ruha a legújabb divatanyagból P 25.—, 43.—, 48.— és 50.—	és 66.—
Kötött mellények és pulloverek, tiszta gyapjú	P 7.— 9.— és 11 50	Junperkelmek a legizléseabb mintákban	P 4 20-tól	Női télikabát vidódi szőrmegalállal	P 52.—
Női kötöttkabát legújabb divatszínben	P 23.— és 16 50	Double átmeneti kabátszövet minden divatszínben	P 18 80 és 24.—	Flugyernek-kosztüm, la minőségben	17 50-től
Műselyem divatshawl	P 3.— 2 50 és 3.—	Télikabátszövet, fekete és sötét-szürke	P 18 80, 25.— és 32.—	Rougé-paplan, la komplett	16.—
Férfi siffloning gallér nélkül, visszahajtott kézelővel	P 3 80	Sötétkék és fekete kamgarn, minden minőségben	P 14.—-tól	Hosszu nyakkendők	0 60-tól
Színes zefírning 2 drb. különgalállal	5 20	la frakk- és smoking-krepp, Jus vá-lasztékban	P 22.—-tól	La minőségű áplagalállérok, egyes számokban	0 50
Férfi vagy drapp paplning	8.—	Meleg gyapjú gyermekruha-szövet	P 9.—-tól	Angol la zsebkendő P —, 30.—, 60.—	1 10 és 1 40
Oxfording, kiváló minőség	9 50	Turistacipők	P 18.— és 20.—	Tiszta len kávésgarnitúra, komplett, reklámár	P 4 50
Frakking, elsőrendű minőség P 14 20	és 16 80	Fekete férfi stápcipő	P 22.—		
Hálógang, la fehér siflonból	P 5 90 és 8 70				

Készpénzvásárlásoknál december 31-ig 10 százalék pénztári engedmény

Kedvező részleffizetési feltételek!

A Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő- és Értékesítő Szövetkezet ruházati áruházai

Budapest, V., Gróf Tisza István-ucca 18. — IX., Mester-ucca 15 17. — I., Attila-ucca 14.

TELJES FELSZERELÉSSEL
25

Rendeljen ezen hirdetés alapján!

RADÍÓ készülék, teljes felszereléssel, kitérő dektorral, fejhallgatóval, antennával, sfb. komplett P 35.-
 2. sz. Superszelekt. a legszelektívebb dektorral készült, az ország bármely helyéről óriás hangzóróval veszi a külföldi állomásokat is, komplett felszerelve P 55.-
 3. sz. Ultra 2, a legjobb bálozási készülék, egy szonnyomásra egész Európát veszi, komplett hangzóróval P 55.-

HEGEDŐ

1. sz. Jóhangú, választott járvortáblával P 275.-
 2. sz. Finomabb kidolgozású P 35.-
 3. sz. Ultra 2, a legjobb bálozási készülék, egy szonnyomásra egész Európát veszi, komplett hangzóróval P 55.-
 4. sz. Kitérő hangú P 25.-
 5. sz. Zenekari minőség, Stradivari-modell P 35.-
 6. sz. Finomabb kidolgozású P 40.-
 7. sz. Kitérő hangú P 30.-
 8. sz. Kitérő hangú P 30.-
 9. sz. Kitérő hangú P 30.-
 10. sz. Kitérő hangú P 30.-

VONÓKAL, HANGZÓK, HANGZÓK

1. sz. Kitérő hangú, választott járvortáblával P 275.-
 2. sz. Finomabb kidolgozású P 35.-
 3. sz. Ultra 2, a legjobb bálozási készülék, egy szonnyomásra egész Európát veszi, komplett hangzóróval P 55.-
 4. sz. Kitérő hangú P 25.-
 5. sz. Zenekari minőség, Stradivari-modell P 35.-
 6. sz. Finomabb kidolgozású P 40.-
 7. sz. Kitérő hangú P 30.-
 8. sz. Kitérő hangú P 30.-
 9. sz. Kitérő hangú P 30.-
 10. sz. Kitérő hangú P 30.-

HANGVERSENYHEGEDŐK TELJES KÉSZLETEK

1. sz. Kitérő hangú, választott járvortáblával P 275.-
 2. sz. Finomabb kidolgozású P 35.-
 3. sz. Ultra 2, a legjobb bálozási készülék, egy szonnyomásra egész Európát veszi, komplett hangzóróval P 55.-
 4. sz. Kitérő hangú P 25.-
 5. sz. Zenekari minőség, Stradivari-modell P 35.-
 6. sz. Finomabb kidolgozású P 40.-
 7. sz. Kitérő hangú P 30.-
 8. sz. Kitérő hangú P 30.-
 9. sz. Kitérő hangú P 30.-
 10. sz. Kitérő hangú P 30.-

MAGYAR CITERA

1. sz. Kitérő hangú, választott járvortáblával P 275.-
 2. sz. Finomabb kidolgozású P 35.-
 3. sz. Ultra 2, a legjobb bálozási készülék, egy szonnyomásra egész Európát veszi, komplett hangzóróval P 55.-
 4. sz. Kitérő hangú P 25.-
 5. sz. Zenekari minőség, Stradivari-modell P 35.-
 6. sz. Finomabb kidolgozású P 40.-
 7. sz. Kitérő hangú P 30.-
 8. sz. Kitérő hangú P 30.-
 9. sz. Kitérő hangú P 30.-
 10. sz. Kitérő hangú P 30.-

BESZÉLŐGÉP 3 LEMEZZEL

1. sz. Erősebb hangú, hordozható P 25.-
 2. sz. Elegáns tokban, mélybe 6 lemez helyezhető P 40.-
 3. sz. Még finomabb, duplaerős rugóval P 100.-
 4. sz. Ergola Works hordozható, tömör, légzhangú, meloban 10 lemez vihető P 140.-
 5. sz. Ugyanaz, még finomabb, legújabb Elektrohangdóbozzal P 160.-
 6. sz. Columbia hordozható, 8 lemez vihető benne P 180.-
 7. sz. Ugyanaz, nagrobbról, még jobb hanggal (Olotonal) P 210.-
 8. sz. Valódi hordozható, 6 lemez vihető benne, eredeti P 100.-
 9. sz. Eredeti Gramophon, His Master's Voice, hordozható, 6 lemez vihető benne P 250.-
 10. sz. Pathé-Olotonal, első hang, valódi tokban, 10 lemez vihető benne P 510.-
 11. sz. Pathé-Olotonal, első hang, finom hőtökben, luxus kivitel P 300.-
 12. sz. Amerikai JAZZ-HANGSZEREK, SAXOFON R) szoprán, nikkeleztetve P 400.-
 13. sz. Es Alto-Saxofon, melodiáértészre, husznalatos, nikkeleztetve P 250.-
 14. sz. Ugyanaz, negyzeresen tisztított, billentyűvel, automatikus oktávbillentyűvel P 400.-
 15. sz. Ugyanaz, negyzeresen tisztított, Amerikai Buescher és Martin saxofonok vezérképeselete P 120.-

JAZZ-DOB-FELSZERELÉS

1. sz. Kitérő hangú, választott járvortáblával P 275.-
 2. sz. Finomabb kidolgozású P 35.-
 3. sz. Ultra 2, a legjobb bálozási készülék, egy szonnyomásra egész Európát veszi, komplett hangzóróval P 55.-
 4. sz. Kitérő hangú P 25.-
 5. sz. Zenekari minőség, Stradivari-modell P 35.-
 6. sz. Finomabb kidolgozású P 40.-
 7. sz. Kitérő hangú P 30.-
 8. sz. Kitérő hangú P 30.-
 9. sz. Kitérő hangú P 30.-
 10. sz. Kitérő hangú P 30.-

BANJO

1. sz. Kitérő hangú, választott járvortáblával P 275.-
 2. sz. Finomabb kidolgozású P 35.-
 3. sz. Ultra 2, a legjobb bálozási készülék, egy szonnyomásra egész Európát veszi, komplett hangzóróval P 55.-
 4. sz. Kitérő hangú P 25.-
 5. sz. Zenekari minőség, Stradivari-modell P 35.-
 6. sz. Finomabb kidolgozású P 40.-
 7. sz. Kitérő hangú P 30.-
 8. sz. Kitérő hangú P 30.-
 9. sz. Kitérő hangú P 30.-
 10. sz. Kitérő hangú P 30.-

TROMBITA

1. sz. Kitérő hangú, választott járvortáblával P 275.-
 2. sz. Finomabb kidolgozású P 35.-
 3. sz. Ultra 2, a legjobb bálozási készülék, egy szonnyomásra egész Európát veszi, komplett hangzóróval P 55.-
 4. sz. Kitérő hangú P 25.-
 5. sz. Zenekari minőség, Stradivari-modell P 35.-
 6. sz. Finomabb kidolgozású P 40.-
 7. sz. Kitérő hangú P 30.-
 8. sz. Kitérő hangú P 30.-
 9. sz. Kitérő hangú P 30.-
 10. sz. Kitérő hangú P 30.-

KLARINET

1. sz. Kitérő hangú, választott járvortáblával P 275.-
 2. sz. Finomabb kidolgozású P 35.-
 3. sz. Ultra 2, a legjobb bálozási készülék, egy szonnyomásra egész Európát veszi, komplett hangzóróval P 55.-
 4. sz. Kitérő hangú P 25.-
 5. sz. Zenekari minőség, Stradivari-modell P 35.-
 6. sz. Finomabb kidolgozású P 40.-
 7. sz. Kitérő hangú P 30.-
 8. sz. Kitérő hangú P 30.-
 9. sz. Kitérő hangú P 30.-
 10. sz. Kitérő hangú P 30.-

PUVOLA

1. sz. Kitérő hangú, választott járvortáblával P 275.-
 2. sz. Finomabb kidolgozású P 35.-
 3. sz. Ultra 2, a legjobb bálozási készülék, egy szonnyomásra egész Európát veszi, komplett hangzóróval P 55.-
 4. sz. Kitérő hangú P 25.-
 5. sz. Zenekari minőség, Stradivari-modell P 35.-
 6. sz. Finomabb kidolgozású P 40.-
 7. sz. Kitérő hangú P 30.-
 8. sz. Kitérő hangú P 30.-
 9. sz. Kitérő hangú P 30.-
 10. sz. Kitérő hangú P 30.-

HARANGJÁTÉK

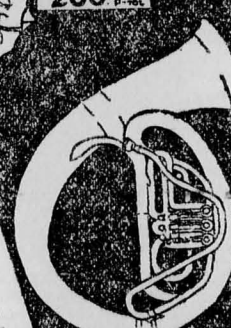
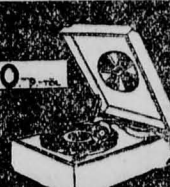
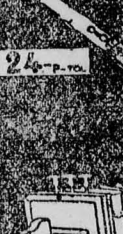
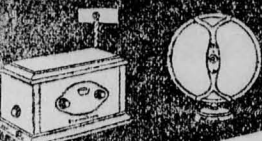
1. sz. Kitérő hangú, választott járvortáblával P 275.-
 2. sz. Finomabb kidolgozású P 35.-
 3. sz. Ultra 2, a legjobb bálozási készülék, egy szonnyomásra egész Európát veszi, komplett hangzóróval P 55.-
 4. sz. Kitérő hangú P 25.-
 5. sz. Zenekari minőség, Stradivari-modell P 35.-
 6. sz. Finomabb kidolgozású P 40.-
 7. sz. Kitérő hangú P 30.-
 8. sz. Kitérő hangú P 30.-
 9. sz. Kitérő hangú P 30.-
 10. sz. Kitérő hangú P 30.-

CITÁR

1. sz. Kitérő hangú, választott járvortáblával P 275.-
 2. sz. Finomabb kidolgozású P 35.-
 3. sz. Ultra 2, a legjobb bálozási készülék, egy szonnyomásra egész Európát veszi, komplett hangzóróval P 55.-
 4. sz. Kitérő hangú P 25.-
 5. sz. Zenekari minőség, Stradivari-modell P 35.-
 6. sz. Finomabb kidolgozású P 40.-
 7. sz. Kitérő hangú P 30.-
 8. sz. Kitérő hangú P 30.-
 9. sz. Kitérő hangú P 30.-
 10. sz. Kitérő hangú P 30.-

TÁROGATO

1. sz. Kitérő hangú, választott járvortáblával P 275.-
 2. sz. Finomabb kidolgozású P 35.-
 3. sz. Ultra 2, a legjobb bálozási készülék, egy szonnyomásra egész Európát veszi, komplett hangzóróval P 55.-
 4. sz. Kitérő hangú P 25.-
 5. sz. Zenekari minőség, Stradivari-modell P 35.-
 6. sz. Finomabb kidolgozású P 40.-
 7. sz. Kitérő hangú P 30.-
 8. sz. Kitérő hangú P 30.-
 9. sz. Kitérő hangú P 30.-
 10. sz. Kitérő hangú P 30.-

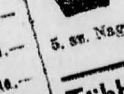

Sternberg

BUDAPEST VII., RAKOCZI ÚT 60.
WIEN, GUMPENBERGSTR. 109.

KIRÁLYI UDVARI HANGSZERGYÁR ÉS RÁDIO-MŰVEK

1. sz. Ugyanaz, kézzel reszelt acélhangokkal P 35.-
 2. sz. Kétsoros, remek hangú P 40.-
 3. sz. Ugyanaz, kézzel reszelt acélhangokkal, 8 bűgövel P 45.-
 4. sz. Ugyanaz, kézzel reszelt acélhangokkal, 8 bűgövel P 45.-
 5. sz. Ugyanaz, kézzel reszelt acélhangokkal, 8 bűgövel P 45.-
 6. sz. Ugyanaz, kézzel reszelt acélhangokkal, 8 bűgövel P 45.-
 7. sz. Ugyanaz, kézzel reszelt acélhangokkal, 8 bűgövel P 45.-
 8. sz. Ugyanaz, kézzel reszelt acélhangokkal, 8 bűgövel P 45.-
 9. sz. Ugyanaz, kézzel reszelt acélhangokkal, 8 bűgövel P 45.-
 10. sz. Ugyanaz, kézzel reszelt acélhangokkal, 8 bűgövel P 45.-

KARACSONYFORGATÓ.
Gyönyörű csengő hangú zenéje.
Két motor magas fényűtől for-
gat. Örökös darab, 5 évi jótállás.
Díszes, nikkelezett szekrénnyel P 80.-

VERKLI, A GYERMEKEK ORÓME P 3.-
2. sz. Díszes fatokban P 5.-, 3. sz. Nagyobb, többhangú P 8.-, 4. sz. Bro's fatokban, változtatható fémkottákkal, kitérő hangú P 28.-
P 35.-

Többmillió meglegedett vevő
Meg nem felelőért pénz vissza

Mennyből az angyal...

Autó, villanyos reklámok vörös és lilá fénye, tornyok fölött repülőgép írja az égbe a reklám ígét, de a mellék-uccáiban most, december évadján, amikor köd száll a lámpásokból és a fülgyűrt gallér emberek az otthoni kályha melegével a szívükben sietnek haza, az ósvilág elevenedik meg: kis gyerekesoport, négy vagy öttágu, elől nagy hottal, mellét verő ősz szakállal, fején aranykorona, a vastagbangu Napkelet királya, mögötte kettő vízi a papírosteplom és a papírosteplomban sárga fényű el a gyertya, a sort a két királypajtás zárja be és ennek nehéz lépésekkel, botjuk súlyosan kopog az aszfalt és tanakodnak merre, hová, mert haj, nekik semmi csillag nem mutatja az utat a jó emberek felé.

— Szabad-e bejőnni a Betlehemeseknek? kérdik tévónál állva az ajtóban. Nagyvárosban sok a megsvanvodott szív, menni kell tovább, akárhányszor még a család trónörököse is hiába eseng, a szent materializmus elzárja lényül szemei elől a legszebb színjátékot és a kis vándorok tovább mennek egy ajtóval, egy emelettel, egy házzal.

— Szabad-e bejőnni a Betlehemeseknek? kérdik ismét és kérdik mindaddig amíg nem találják meghallgatást. Nincs vezérő csillaguk, de van őztönük, amely nem tűri, hogy magukba fojtsák, amiről egy tudják, egy hirdelő kell az egész világ számára. Az ősz szakáll feng a széiben, a botok súlyosan kopognak, a papírosteplom gyertyája égi fényt vet a moskós uccákra és mennek ajtóról-ajtóra, valamíg meg nem marasztalják őket, hogy fölzengene ajkukon amaz ősi történet a nazaréti születéséről:

Mennyből az angyal

Lejött hozzatok.

Pásztorok! Pásztorok!

Hisz Betlehembe sietve menve.

Lássátok! Lássátok!

Mint gyerekkoromban, ma is üldözik őket a poroszlók, mint gyerekkoromban, a kajánszívi vénnek ma is leselkednek utánuk, hogy a hatalom kezére jászanak őket, de lám öregesen kongó lépésekkel ma is róják a decemberi uccát, nem bánják az üldözést, erős hennük a hit, mint az első keresztényekben, és erős marad a hitük még a világ, mert hiú Tudásnál erősebb fényű a papírosteplom gyertyája, amelyet a következő évben az őcs szíve gyújt meg lángoló örömmel, ha bátyja ajkára már felvont az első torz mosoly.

— Továbbra is jó idő várható. A Meteorológiai Intézet időprognózisa december 15-én délelőtt 12 órakor: *Élénkebb légáramlás, időnként feloldódó felhőzet, egyelőre enyhe hőmérséklet, helyenként eső.*

— Új egyetemi magántanár. A közoktatásügyi miniszter dr. Eperjessy Kálmánnak, a szegedi Állami Polgári iskolai Tanárképző Főiskola rendes tanárának, a szegedi magyar királyi Ferenc József Tudományegyetem bölcsészeti, nyelv- és történettudományi karán „Magyarország történeti földrajza, különös tekintettel a XVII. és XVIII. századra” című tárgykörből egyetemi magántanárként történő képesítését jóváhagyólag tudomásul vette és neveztetett ebben a minőségében megerősítette.

— Helyreigazítás. Lapunk egyik korábbi számában azt közöltük, hogy a Belvárosi Takarékpénztár Főnagykör Rétke-uccai ingatlanára 5 millió pengőt hitellelt. Időközben meggyőződöttünk arról, hogy nem ez a helyes tényállás, hanem az, hogy a Belvárosi Takarékpénztár az említett ingatlanokra csupán 45.000 angol fontot, azaz 1.250.000 pengőt hitellelt, első helyen bekebelezett törlesztési felszámolóként alakjában, amellyel szemben a jelzálogul szolgáló ingatlanok becsértéke 3 millió pengőt tesz ki.

Nap-nap után adják vissza az iparosok iparigazolványaikat

Országos akció készit elő az iparosság a hitelkérdés megoldására

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

Január folyamán országos demonstrációra készül a most már egy tábora tömörült kézműves iparosság a csónakaország összes iparosainak és szövetségeseinek a bevonásával. Az iparosság a fővárosban nagyarányú monstre-gyűlést készit elő, amelynek

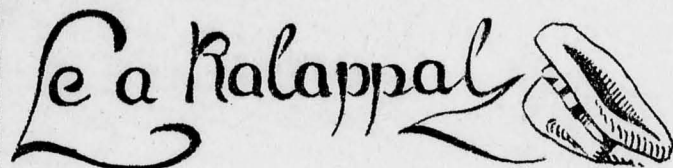
egyetlen kiemelkedő eseménye a kisiparosoknak a hitelkérdés rendezésére vonatkozó sürgős követelése lesz.

Tarthatatlan ugyanis az a helyzet, hogy kétszáz ezer iparosa van az országnak s a fővárosi iparosság részére a Budapesti Kisipari Hitelintézetnél mindössze 1 millió 600 ezer pengős hitelkeretet biztosított a kormány, míg az IOKSZ hitelkezelője két és félmillió forintot állít közé szorult.

Aránytalanul vált a gazdák támogatása mellett a kisiparosok helyzete, noha a társadalomnak ez a rétege ugyanolyan hazafias és megbízható az állam szempontjából, mint a gazdatársadalom.

A nagygyűlésen olyan hiteltámogatást kérnek az iparosok a kormánytól, amely alkalmas arra, hogy a kisiparosok mai példátlan vándorlását enyhítse és elejét vegye annak a szomorú átalakulásnak, amellyel az iparostársadalom kénytelen keresztlenni. *Egy-egy nap után adják vissza az egy-egy álló igazságtételt jelentő iparosok iparigazolványaikat és munkássorba jutnak.* Külföldön, elsősorban Németországban, óriási összegeket bocsátanak a kisipari hitel céljaira és hasonló elbánást kíván a magyar iparosság is.

A nagygyűlésen szóba kerül: az iparostársadalmak székhezének felépítésére szolgáló kölcsön is, mert az iparosság abban látja szervezőtevékenységének egyik hiányát és azt, hogy nem tudnak központi szerv útján érvényt szerezni akaratuknak, mert nem rendelkeznek a többi érdekviselővel hasonlóan megfelelő székhezével, ahonnan egységes tervek szerint lehetne irányítani az iparostársadalom sorsát.

Dickmann Jenő ur előtt, aki feltétlenül títán a maga nemében. Nevezett vezérigazgató ur megoldotta a maga gazdasági problémáját akkora ügyességgel, amelyre még kevés példa volt hazai gazdaságunk történelmében. Minden más kereskedő a versenytársak sok ezer formáival dolgozik, ő ellenben — rendőri segítséggel, Dickmann ur kezét messzenyúlnak, amikor abba a helyzetbe soríthat egy közhatalmat, hogy az ő árul hivatalos eszközökkel és hatalommal segítsen odacarni a hivatal haláskörébe tartozó fogasztóra. Erre példa még nem volt, ez a példa gazdasági és pénzügyi konszolidáció fejlett technikájának egyik remeke: le kell emelni előtte a kalapot, amelyet szerencsére nem nála kell vásárolnunk, mert ebben az esetben talán hatósági bizonyítványt is kellene lobogtatni a levett kalap mellé, hogy eleget tegyünk azoknak a kereskedői szabályoknak, amelyek nem tudni mi okból, ércényesülnek pontosan és kiszámítottan a Dickmannok javára, de szegény kényszerűsárlóinak ellenére.

— A Feministák Egyesületének huszonöt éves jubileuma. A Feministák Egyesülete vasárnap délelőtt a Vármegyeházán díszes külsőségek között ünnepelte meg fennállásának negyedszázados jubileumát. Málterné-Miskolczy Eugénia elnöki megnyitása után cicely Korbett-Fischer a választójogi világszövetség nemzetközi központjának elnöke szóalt fel, és köszöntötte a jubiláló egyesületet. Vámbéry Meláné főtitkári érdekes jelentésében visszapiantást vetett az elmúlt huszonöt esztendő munkásságára és ismertette a kezdeti nehézségeket. A nagy tetszéssel fogadott beszámoló után Beck Manó tanár tartott előadást. Mellerné-Miskolczy Eugénia zárószavával a közgyűlés délután két órakor véget ért.

— Öngyilkosok. Drust Bernát 60 éves napszámos a Margit-híd budai oldaláról a Dunába vetette magát. A motoros mentőcsónak kimentette és a mentők a Rókus-kórházba vitték. — Az Eszterházy-ucca 4. számú ház egyik lakásában felakasztotta magát Werdecker Katalin huszonöt esztendőös mosónő. Az öngyilkossági kísérletet felfedezték és Werdecker Katalint a Rókusba vitték. Mindkét öngyilkossági kísérlet elkövetője nyomora miatt akart a halálba menekülni.

— A Magyar Jogászegylet ötven éves jubileuma. Impozáns körtekek között ünnepelte vasárnap délelőtt a Budapesti Ügyvédi Kamara székhezében a Magyar Jogászegylet fennállásának ötven éves évfordulóját. A diszgyűlést Szegény Béla államtitkár nyitotta meg. Illés József egyetemi tanár mondotta az ünnepi beszédet.

— Háromezer gyermeknek adott karácsonyi ajándékot a TEBE. A Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete ma délelőtt tartotta a tőzsde kupolacsarnokában karácsonyfaünnepélyt, amely alkalommal közel háromezer fővárosi gyermeket látott el részben cipővel, részben fehérművel. Ez volt a TEBE nyolcadik karácsonyi ünnepélye, melynek különös fényt kölcsönözött Horthy Miklósné megjelenése, aki pontban 12 órakor érkezett az ünnepélyre.

Ezután a Pénzügyi Központ tisztviselőinek dalárdája elénekelte a karácsonyi éneket, majd Liber Endre székesfővárosi tanácsnok lépett a karácsonyi elé. A Hízekegy eléneklése után a kormányzó engedélyt adott az ajándékok kiosztására. A gyermekek örömtől sugárzó szemmel néztek a karácsonyi csillogásait és halas tekintettel köszönték meg a TEBE ajándékát.

— Elkeseredett gyűlést tartottak a budai hadirokkantak. Vasárnap délelőtt a budai hadirokkantak elkeseredett gyűlést tartottak, melyen szomorú gazdasági helyzetüket beszélték meg. A gyűlésen mintegy 300 hadirokkant budai lakos vett részt. Rebnay István az I. kerület rokkantjainak megszervezéséről, dr. Tömösváry Tivadar a rokkantak sármalms helyzetéről, dr. Balassa Gyula pedig arról beszélt, hogy a hadirokkantak sármalms helyzetének oka szervezőtevékenységben van. Janozics Ferenc a felülvizsgálati sérelmeket ismertette és sürgette a szervezőtevékenység határozati javaslatot hozott, melyet a budai hadirokkantak még e héten illetékes helyre juttatnak.

Falbotásos belérés egy Mester utcai textilüzletben és egy Orczy-uti vendéglőben

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

Szombatról vasárnapra virradó éjszaka két falbotásos betörés történt. Az Orczy-ut 24. szám alatt levő vendéglő pincéjének falát kibontották a betörők. Ily módon sikerült nekik a koelmhelyiségbe jutni. A közpöntárt felfeszítették és onnan negyvenket pengő készpönt loptak el. A betörők ezután, rossz eredményű munkájuk végzetével ugyancsak a pincén keresztül távoztak.

A másik falbotásos betörés Davidovics és társai, Mester ucca 51. szám alatti textilüzletben volt. Itt a betörők az udvari részen keresztül a raktárhelyiségbe törtek be, ahonnan falbotás után a textilüzletbe jutottak. Több vég árut elloptak, azonban a kasszáj felnyitni nem tudták. A rendőrség a falbotó betörőket keresi.

— Tűz egy játékraktárban. Vasárnap reggel 7 órakor a Lázár-ucca 9. számú házban lévő pincéraktárban, mely Stülberger Armin tulajdona, tűz keletkezett. A tűzhöz kivonult a IV., VI. és központi tűzrészeg Ausch főtiszt, Sturm tiszt és Szilvay főtiszt vezetésével. A tüzet a Szilvay-féle poroltóval elfojtották. A kár 15.000 pengő, viszont a megmentett áru értéke mintegy 120.000 pengő.

— Szörnyű háborút jósol 1930. évben a párisi Fraya asszony. Párisból írják: Az egyik párisi bulvár lap a minap közölte a párisiak legdelégzetetebb jósnőjének, Fraya asszonynak az 1930. évre vonatkozó jóslatait. Azt mondja Fraya asszony, hogy az 1930. év a Merkur és a Saturnus jegyében áll, ami még nem lenne baj, mert ez szerinte is kereskedelmet és okosságot jelent, sőt arról is tud, hogy nagy börtönhossz következnek, amde mindezzel szemben Európa keleti részén, a Balkánon kínos nyugtalanságok vár. Majdnem egyenesen mondja meg, hogy Magyarország körül lesznek bajok, de ha mi eszmorodunk erre a jóslatra, mit szólnánk akkor a távol kelet lakói, akik részére minden eddigéig vérszebb háborút jósol, ambar megállapítja egyben, hogy a messzi háború hatásait borzalmasan megérví az egész világ, de esetleg maga Páris is. Februárban retentő hűdeghullámot vár, a tavaszi hónapokra pedig szörnyűséges spanyol járványt. Minde kellémetlenségekkel szemben csak sovány vigasz, hogy Fraya asszony jóslatai alkalmasint csak épp olyan pontosak, mint az előleji. Megjósolja, hogy az élet tempója a jövő évben még lázasabb lesz. Lázás gyorsan felejtjük el tehát az ő rémségeit is.

— Hirtelen halál a Mentők székhezében. Vodák Izidor 60 esztendőös szobrász, aki a Kisfaludy-ucca 28. szám alatt lakik, a hajnali órákban lakásán rosszul lett. Autón a mentőkhöz hajtattott, ahol megvizsgálták és injekciókkal próbálták állapotán segíteni. Az orvosok álltattak hozzá a kezeléshez, amikor egyszerre a szívéhez kapott, összerogyott és meghalt. A mentőkhöz hívott rendőri bizottság megállapította, hogy szívizéhihűdés ölte meg. Holttetését a törvényeséki bonetani intézethez szállították.

— Villamosgázolás. Vasárnap délelőtt a Muzem-körút és Kossuth Lajos ucca sarkán Szűcs Ferenc, tízennyole éves asztalossegéd a Kálvin-tér felé haladó villamosról leugrott. A szerencsétlen ember a pótkoci alá került, amelynek alsótestét teljesen összeroncsolták. Tűzoltókat kellett a helyszínre hívni, a villamoskocsi fölemelni, hogy az asztalossegédet a kerekkel alól kisérdjék. A mentők halálközve szállították a Rókus-kórházba. A rendőrség a nyomozást megindította.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

A kritikáról

Színházi életünk egyik legelőkelőbb vezető tagja e héten szemrehányással illette a magyar sajtó kritikussait. Pár visszafojtott indulatu mondatban rámutatott a kritika felületességére s főként szívtelenségére, amellyel különösképpen a magyar szerzőket kezeli. Kétségtelenül jogos volt ez a kifakadás. Csak azon esodálkozunk, hogy miért kellett ezt zárt körben s akkor is letompítva tennie a kitünő színházi embernek. Az ilyesmivel nyiltan s a nyilvánosság előtt kell számolni, leginkább, ha ezt kétségtelen hibának érezi.

A napisajtó kritikája, tisztelet a tisztelet érdemlo kivételeknek, gyakran pártosan ítél. Ez nemcsak a színház és a sajtó üzleti összeköttetéséből folyik, de abból az irodalmi és világszemléleti tétorából is, amely már-már pánik-szerűen lép el a szerzőket, igazgatókat, kritikussokat, s ami a legkatasztrófálisabb, a közönség sorait. Igen, ma nincs kialakult, egységes szemzőg. Mindenki bizonytalan s ez a bizonytalanság talán a legmélyebb oka a mai súlyos helyzetnek.

Hitükvesztettek az emberek.

Sok a cinizmus, a kasszárasandítás, a közönség kegyelmeinek keresése! A szerző nem egyszer áll ki azzal a rossz érzéssel a színpadon, hogy magát, irodalmi és színpadi céljait, erkölcsi feljogását, a társadalomról s az emberről való belső, titkon érzött gondolatait, nem tudja azonosítani színpadrakerült munkájával. Ilyen körülmények között hogyan is lehetne hite a munkájában? A szobafestők patronjaival dolgozik, legfeljebb, hogy igyekszik elalálni a divatosságát. Am, ma még divatos sincs, sem a színpadon, sem az irodalomban. Az író nem hisz önmagában. Semmiesetre sem hisz eléggé. Nincs meg benne a hit átütő ereje. Az a szuggesztivitás, amely mindenkit lenyűgöz, meg a kritikust is.

Formailag, izléses stílusban, csiszolt dialógusokban, rutinosan épített jelenetekben, drámai kompozícióban igen sok kitünő darabot láthatunk mostanában. Dadozó, gondolataival küzködő, de elmondanivalójáért sikraszálló darabot azonban nem.

A kritikus gyakran csik dilemmába, mit kezdjen a szokványosan semmitmondó, de formailag teljesen ép darabokkal? Jót és rosszat egyszerre tud mondani. Ha személtyszerint ismeri a szerzőt s ismeri gondolatait, véleményét, világszemléletét, csak természetes, hogy fellázad a tartalmában oportundó darabtal szemben. Embri gyöngeség. Ez az oka, hogy a magyar kritika magyar szerzőkkel szemben kíméletlennek tűnik.

A kritikának koronként más és más a feladata. A felvirágoztatás idején a buzdítás, a virágzás epochájában a rostálás s amikor az egységes világszemlélet elhalványulóban van, ebben a küzködő korban az lesz a feladata, hogy segítse kialakítani a művészi s etikai gondolatvilágot. De minden időben az a kötelessége a kritikának, hogy szemzőget adjon a közönségnek, ahonnan nézze az alkotást. Nincs olyan produktum, amelyben valami tanulságos ne lenne. A kritikának erre kell rámutatni. A kritika legyen alázatos a munkával szemben s legyen készség benne azt szolgálni. Ma pedig mindenké föltt azon igyekezzék, hogy e szörnnyű bizonytalanságban segítse egységes nézőpontba foglalni a divergáló szemléleteket.

Egy kritikus mondta: — Nagyon nehéz röviden jót írni a darabról. Csipkelődni, gunyolódni, leválni könnyebb. Kétségtelenül jobban mulattatja a publikumot az ilyen kritika... Az illető így is szokott tenni.

A kritika pedig nem önmagáért van. Igaz, hogy voltak kritikussok, akik a kritika műfaját saját írói egyéniségük kielésére, teljes művészi formára emelték. Ez kivétel. A kritika szolgálat és kapcsolat író és közönség között.

A kritika szabadsága nem lehet szabadosság. Kritikát csak szeretettel lehet és szabad írni. Ha ostort vesz a kezébe, csak úgy lehet, mint a szeretet embere, aki kikorbácsolta a kufárkodókat, és üzredőket az Isten házából.

A művészet háza is a hit temploma. Ennek a templomnak őrzői, áhitatos szolgálói a kritikussok.

Nem gógös bírák.

Amikor a színházaknak, igazgatóknak, rendezőknek, s a közönségnek válságáról oly sokszor emlékezik meg a sajtó, kötelességünknek tartottuk, ha e szük hasábon is, a kritika válságának kérdését is a nyilvánosság előtt felvetjük. Felteke hasznos volna, ha a kritika válságának problémáját szélesebb, a lehető legszélesebb körben tárgyalná meg a napisajtó s nyilatkozónak fölé az erre illetékesek.

(u. gy.)

A hét eseményei

A Nemzeti Színház pénteken felújítja Dickens köllői színjátékát, „A házitündér”-t. Somogyi Erzsivel és Odry Árpáddal.
A Kamaraszínházban szerdán vizsgálnak a Színiakadémia növendékeit.
A Vigaszínház szombaton mutatja be Csathó Kálmán új vigjátékát Gaál Fránciskával a címszerepben, a „Matyika színészno szeretne lenni”-t.
A Magyar Színház pénteken tartja Walter Hasenclever „Talpi urtember” című vigjátékának premierjét. A darab fordítója: Karinthy Frigyes.
A Városi Színház pénteken mutatja

be Giovaechino Forzano és Umberto Giordano „A király” című meseoperáját, Alpar Gittával a főszerepben.
A Fővárosi Művészszínház szombatra tűzte ki Balassa Emil és Mihály István „Te nem ismered Verót” című vigjátékának premierjét, Fejes Terivel és Kabos Gvulával.
A Királyi Színház esütörtökön és pénteken vendégül látja a Burgtheater együttését. Csütörtökön Fodor László „Arm, wie eine Kirchenmaus” című vigjátékát, pénteken Shaw „Der Liebhäber” című komédiáját mutatják be eredeti szereposztásban.

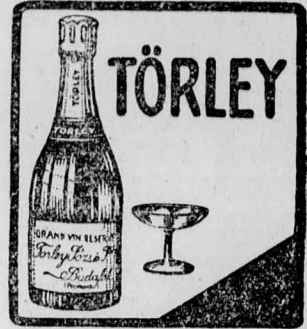
A Nemzeti Színház új évkönyvéből

A Nemzeti Színház új évkönyve már elhagyta a sajtót s e héten kerül a könyvpiacra. A szerkesztés kitünő munkáját Mészáros Sándor, a Nemzeti Színház titkára végezte. Igen érdekes cikket írt az új évkönyvbe többek közt dr. Siklóssy Pál, aki ismerteti a régi, legutóbb 1868—1875 között megjelent „Zsebkönyvek” nyolc kis kötetének anyagát.
Az alábbiakban adunk néhány érdekes részletet a cikkből:

A hetvenes évekig nemesak karácsony előestéjén nem tartottak előadást, de a két ünnépnapon sem, amikor ma még délutáni előadás is van. De szünnap volt akkor március 25, az egész nagyhét és szeptember 8 is. Nyáron viszont csak június 28-tól július 27-ig volt a színház zárva.

Érdekesek az akkori díszelőadások is. 1867 február 19-én „Ilka és a huszártoborzó”, eredeti opera került színre „az alkotmány viszszazállásának örömmünepélyének tiszteletére, a színház teljes kiválgtása mellett”.

Június 8-án „A régi pénzék” ere-

1867-iki iskolaévbén a nemzeti színházi képezde első osztályába járnak: Helvey Laura, Rákosi Szidónia, Nagy Imre.

1869 augusztus 13-án Othello előadásán lép fel először Ujházi Ede Jágó szerepében.

1877 február 2-án: A szerencse gyermeke, jelleuraajz 5 felvonásban. Helvey Laura, a színész tanoda növendékének első színi kísérletével.

1870 február 16-án Nagy Imre lép fel Könyves Kálmánban, február 23-án pedig Rákosi Szidónia A tücsök című falusi életképben. Ez év április elsején a színlap már Helvey Laurát, mint „új szerző-dölt ígert” hirdeti, április 3-án pedig Rákosi Szidónia lép fel mint új tag, bátyjának Aesopus című darabjában.

1870 június 6-án „Vizvári Gyula vidéki színész felléptével” A kísértet kerül színre. 1871-ben Ditrói Mór és Saesvári Imre voltak a képezde első osztályu növendékek.

1874-ben a képezde számfelteti növendéke — Márkus Emilia.

* Az „Egő város” 100-ik előadása. Vasárnap este ünnepelte az Uj Színház Földes Imre irredenta drámájának az „Egő város”-nak századik előadását. A jubiláris estén Hédercáry Lehel tartott lelkes bevezető beszédet, amelyet a közönség zugó tapssal s ösztinte megilletődéssel fogadott. Belsőéges ünneplésben részesítette az előkelő publikummal megtelt nézőtér a szereplő színészeket, akik sikerre vitték ezt a hazafias drámát. Különösen meleg ovációval köszöntötte a közönség a három főszereplőt, a kitünő Berky Lilit, a kiváló Gázon Gyulát és Harsányi Rezsőt.

SZÍNHÁZAK HÉTFŐI MŰSORA:

Operaház: Nincs előadás.
Nemzeti Színház: Nora B. (28).
Kamaraszínház: Hajnalban, délben, este (28).
Városi Színház: Traviata (28).
Vigaszínház: Az első felcség (8).
Belvárosi Színház: Utolsó kaland (8).
Magyar Színház: Csákvári Földmives játékszin „Háry János”-előadása (8).
Királyi Színház: Régen és most (28).
Fővárosi Művészszínház: Erzsébet-város (8).
Uj Színház: Egő város (8).
Andrássy-úti Színház: Bajor, Somlay vendégjátéka (9).
Terézkeruti Színpad: Helyet a fiataloknak (9).
Bethlen-téri Színpad: Csikágó (6 és 8).

Szőnyegek, függönyök

paplan, takaró, matrac stb., legolcsóbban

Kovácsévics Milenko

cégnél, IV., Petőfi Sándor-utca 3. sz., udvarban.

Az ország legnagyobb keresztény üzlete!

Nagyobb vásárlás esetén kedvező fizetési feltételek!

VASÁRNAP JÖN A VASÁRNAP JÖN

„PROGRAM” Karácsonyi száma

UJ FORMA! — SZENZÁCIÓS TARTALOM — UJ SZINI
AZ UJSÁG IRÁS REMEKEI

Ára: 80 fillér

Két kiállítás

A Nemzeti Szalon termeiben vasárnap délelőtt megnyílt csoportkiállítás legérdekesebb egyénisége kétségtelenül *Boromisza* Tibor. Rendkívül karakteres, jól megrajzolt, sőt megérezett sorozata a Hortobágy lakóiról minden darabjában több, mint portrajt. Nagy kár, hogy oly egyéni, mondhatni pikánsan összehangolt színeit csak egy-két fejen látszanak tisztán, míg tájaiban csak sejtethők.

E. Fodor Böske dekoratívusága még erőteljesebb, sőt ismert motívumokra utal. Színtelenségében — ennek kissé értelmetlen hatása később talán tudatos célra fog mutatni — biztos rajztudást sejtünk. *Miskolczy* Ferenc céljai még bizonytalanoknak hatnak, mint aki még nem látja az utját, de a rajzaiban, rézkarcvaiban türelem, izlés és tudás látszik.

Pólya Iván képei színes rajz hatását keltik. Habár néhol túerész, mégsem új, képei nem adják ki tisztán az egyéniséget. Rajzai, melyek pedig mindig sokat árulnak el a festőből, gyöngéek. *Rónay* Ernő zavaros próbálkozásai nem hatnak a festő egyéni keresésének. Ugy látszik, a szinte kínos realitástól a torzításig minden hatásra reagál.

Szicsséi Áczél Barbara nem egészen érdektelen képein a szinte erőltetett vérségénység úgy hat, mintha kissé elpiszkolódott és bizonytalanra vált műterem vázlatok volnának.

A *Tamás-galériában* Halápy János friss, bár néhol túl kusza képein a túlságos elstilizáltság nem mindig hat őszintén. Egyes képein már sejten, hogy az egy. színre hangolás törekvése a későbbi lebiggadásban nem lesz a többi szín rovására.

Gádor István kerrémiai dekoratív stílusúgukban művészi szép lakásdíszek. (b. l. l.)

RÁDIÓ

Hétfő, december 16.

9.15 és 9.45: A rádió házikvar-tettjének hangversenye.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Déli harangszó.
12.05 és 12.35: Rigó Janesi és cigányzenekarának hangversenye.

2.30: Hírek, élelmiszerek.
3.00: Piaci árak és árfolyamhírek.

3.45: Fulton-rendszerű képátvitel.
4.20: Asszonyok tanácsadója.

5.10: Molnár Endre novellái. Felolvassa a szerző.
5.40: Gramofonhangverseny.

6.30: Német nyelvoktatás.
7.30: A Filharmoniai Társaság hangversenye a Székesfővárosi Vigadó nagytereméből.

Utána Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye.
10.15: Pontos időjelzés, időjárás-jelentés és hírek.

Majd: A cigányzenekar hangversenyének folytatása.

Budapesti ügetőversenyek

— A *Reggeli Ujság* tudósítójától —
A vasárnapi programot az *Imrédíj* nyitotta meg. Első lett *Daisy*, második *Iron-chill*, harmadik *Conrad*. — Tot.: 10:42.

A második futamban *Bessye* győzött a favorizált *Philip Morris* előtt. Harmadik helyen *Hadar* végzett. — Tot.: 10:36.

A harmadik futamban *Codens* végzett első helyen, mögötte *Pogany* futott be. — Tot.: 10:16.

A negyedik futamban győztes *Grat*. Második *Dolly*, harmadik *Mályvácska*. — Tot.: 10:27.

Az ötödik futamban *Sámson* lett első, *Seerig* a második. — Tot.: 10:18.

KÖZGAZDASÁG

A kormány a háboru-előtti színvonalra emeli a Mefter szubvencióját

Az 1926. évi XXIII. t.-e. a M. Kir. Folyam- és Tengerhajózási Társaság szubvenciójának valorizálásáról intézkedik olyképen, hogy

a Társaság 1.8 millió aranykoronás háboru-előtti állami szubvencióját 1.5 millió pengőre értékelte fel.

A szubvenciónak ilymérvű valorizálása azonban a Társaság anyagi helyzetének javítására nem bizonyult elégségesnek, minthogy tarifáit hivatásának megfelelően nem emelhetné, a világszerte érvényesülő hajózási dekonjunktura pedig a Társaság üzletmenetében is erős nyomokat hagyott. A vállalat 1935-ben történt alapításakor ugyanis

A háborus és az azt követő években a Társaság ugyanis valorizálatlannal kapta az 1.8 millió koronás szubvenciót, ami által több mint tíz millió pengő veszteség érte.

Minthogy pedig más lehetőség helyzetének javítására nem állt fent, mint az állami szubvenció felemelése, ezért a Társaság már hónapokkal ezelőtt a kormány-nak *terjedelmes memorandumot*

a kormány méltánnyal fogadta a Társaság kérelmét, dönteni azonban ebben a kérdésben mindeddig azért nem tudott, mert a költségvetési keret eddig

Ugy értesülünk azonban, hogy a legközelebbi költségvetési keret megállapítása most már megtörtént,

amely előirányzatban már a Társaság felemelt szubvencióját is

amely közeljár a háboru-előtti 1.8 millió aranykoronás szubvenciójához.

Ezzel a MEFTER problémája elintéztet is nyert, minthogy ez a felemelt szubvenció már elegendő lesz, hogy a Társaság a mai kedvezőtlen gazdasági viszonyok között is eredményesen megfelelhessen eredeti hivatásának.

Mihelyt a szubvenció felemeléséről a döntés hivatalosan is megtörténik, a Társaság nyomban összehívja az évi közgyűlést, melyet mindeztől éppen a kérdés elintézettségére való

az volt a döntő szempont, hogy a magyar áru kivitel vizitum is fejleszthető legyen s e cél elérésének megkönnyítésére állapították meg annakidején az 1.8 millió aranykoronás állami szubvenciót. A vállalat mérsékelt tarifapolitikájával igyekezett is az exportot előmozdítani, még pedig kettős fronton, *nyugat felé az agrártermékek, kelet felé az ipari termékek kivitelével*. Ma is az exportérdekekre való tekintettel nem változtatja tarifáit, minthogy a viteldíjak legkisebbmértvű felemelése is veszélyeztetné az egész magyar exportügyet.

De más irányban is érzékeny veszteség érte a Társaságot a szubvencióval kapcsolatban.

nyújtott át, amelyben részletesen előadta az okokat, amelyek a szubvenció felemelését nemcsak indokolta, hanem mulhatatlannal szükségessé is teszik. Értesülésünk szerint

sikerült beállítani.

A kiszivárgott hírek szerint a Társaság már a jövő költségvetési évtől kezdve olyan szubvencióban fog részesülni,

amely közeljár a háboru-előtti 1.8 millió aranykoronás szubvenciójához.

csak a jövőben fog részesülni, az 1928. üzletév után,

teljesen függetlenül a döntéstől, osztalékot nem fog fizetni,

mintán az az üzletév a kedvezőtlen vizálási viszonyok és az export jelentős visszafejlődése folytán különösképen kedvezőtlenül alakult.

A jövő év elején a bankok újra megkezdik a jelzálogkölesönök folyósítását

Mint ismeretes, az egész 1929. esztendő a jelzálogkölesönök szempontjából igen kedvezőtlenül alakult. Ebben az évben ugyanis néhány kivételes emízióztól eltekintve, a bankoknak záloglevélemissziókat ugyszólván egyáltalában nem sikerült elhelyezni, ami elsősorban az *amerikai emíziós viszonyok kedvezőtlen alakulásával volt összefüggésben*. Ez a körülmény kibocsátó intézeteinket fokozott tartózkodásra készítette, mint-hogy jelzálogüzletük már amugy is a kívánatosnál jóval nagyobb tőkéket tartott leköve. A jelzálogbankok ugyanis egy ideig egészen függetlenül az emíziós lehetőségektől, folyósították ezeket a kölesönöket, ami azzal a

következéssel járt, hogy a kibocsátó intézetek

mintegy 130 millió pengő értékű elhelyezetlen záloglevelet tartanak tárcájukban,

amint ez az ézevi egyesített fél-évi bankmérlegekből egészen hivatalosan megállapítható. A bankok ugyanis nem számoltak azzal a lehetőséggel, hogy a záloglevelek külföldi elhelyezése oly hosszú ideig fog szünetelni és abban a reményben, hogy a számitásba jövő nyugati pénzügyi piacok helyzete rövidesen meg fog változni, egy ideig zavartalanul folyósították a jelzálogkölesönöket. Ezirányu számitásaikban csalódtak azonban és éppen erre vezethető vissza,

hogy a bankok jelzálogüzletében olyan jelentős tőkéek immobilizálódtak. Ez a magyarázata azonban annak is, hogy a lefolyt évben a bankok újabb jelzálogkölesönök folyósítása előtt annyira elzárkóztak.

Az amerikai hausse-hullám megtörése ezen a téren döntő fordulatot eredményezett, mint-hogy nyilvánvaló volt, hogy az ottani tőkéeknek a részvényektől való elfordulása

újra a fixkamatozású papírok felé fogja az érdeklődést terelni, amit az időközben történt események is igazoltak. A legutolsó amerikai részvénykrach óta ugyanis a newyorki tőzsdén jegyzett fixkamatozású értékek arányában igen jelentősen emelkedett, amely árválulásból a *magyar kötvények is megfelelően kivették a részüket*.

Kétségtelen, hogy ez a körülmény nagy mértékben elősegíti az újabb magyar emíziók amerikai elhelyezését. Kibocsátó intézeteink természetesen élénk figyelemmel kísérik az amerikai emíziós piacnak ezt a metamorfózist és mint értesülünk, máris több irányban tárgyalások indultak meg különféle záloglevélemíziók amerikai elhelyezésére nézve.

Kornfeld Pál amerikai utja is a Hitelbank egy nagyobbarányu záloglevélemíziójának amerikai elhelyezésével van összefüggésben.

Ertesülésünk szerint a tárgyalások errenézké már igen előrehaladott stádiumban vannak és Kornfeld Pál csak a tárgyalások finalizálása végett utazik Amerikába.

A többi kibocsátó intézetek is eredményekkel biztató tárgyalásokat folytatnak, úgy hogy bankkörökből származó értesülésünk szerint a jövő év elejére

több nagyobb magyar záloglevélemízió elhelyezésére van kilátás.

Ebben az esetben a kibocsátó intézetek természetesen nyomban újra megkezdik a jelzálogkölesönök folyósítását, ami egész gazdasági életünk fejlődésére kétségtelenül igen kedvező hatással lesz.

A Magyar-Olasz Bank legújabb kétmilliódolláros emíziója

tehát csak bevezetője azoknak a sorozatos emízióknak, amelyeknek esedékességét a bankvilágban már a jövő év elejére várják.

Osztalékbecslések. Tőzsdéi körökben az 1929 üzletév után várható osztalékok már is élénk szóbeszéd tárgyat teszik, mert ilyenkor, az év végén a vállalatok üzleteredményéről már kialakult kép szokott lenni. Az elterjedt hírek szerint vezető pénzintézeteink között máris megegyezés jött volna létre, amely szerint ezek a tavalyi osztalékok fizetnek az 1929. üzletév után is, amit a félévi üzleteredményekről kiadott igazgatósági jelentések is igazolni látszanak. Ezek az eredmények ugyanis nagyjából pontosan ugyanazok, mint az előző félévben kimutatott bizta nyereségek. Ezzel szemben a vezető iparvállalatok közül előreláthatólag számosan a tavalyinál nagyobb osztalékokat fizetnek. Így tőzsdéi körökben bizonyosra veszik, hogy a *Magyar Alkalmos Köszémbánya*, a tavalyinál 4-5 pengővel nagyobb osztalékot fog fizetni, a *Salgó* pedig a tavalyi 3.50 pengővel szemben 4.- pengős osztalékot. Az 1929-es üzletév tehát majdnem megfordítottja lesz az előző évnek, amikor a bankok fizettek emelkedő osztalékokat, az iparvállalatok pedig, legalább túlnyomó részben, változatlan osztalékot juttattak részvényesüknek.

A bajnokság őszi fordulójának utolsó mérkőzésén a ferencvárosiak biztosan győztek a kispesztiek ellen

Ferencváros—Kispest 4:0 (2:0)

Jobb volt a „Fradi” csatársor, mint a jó kispeszt védelem

Küzdelmekben gazdag és változatos mérkőzések sorozata fejeződött be az őszi forduló végével, hogy csapataink végre, vagy a jól megérdemelt pihenésre, vagy a sokak által óhajtott külföldi turákhoz jusson. A Ferencváros legénysege nemzetközi szereplési után — igen helyesen — a nyugalmas és erőgyűjtő pihenést választotta, azonban hátramaradt utolsó bajnoki mérkőzésével még örömet szerzett sportíveinek, mert az utóbbi időben feljavult kispesztiek fölött biztos győzelmet aratott.

A mérkőzés elején néhány erőteljes kispeszt támadás mutatkozik, azonban a zöld-fehérek védelmét szab minden göltörékvési kísérletnek. Már a ferencvárosi fedezetsor akadályozza meg az ellenfél csatársorát a zöld-fehér kapuhoz való törtetésben, amely így veszély nélkül marad. Lassankint erőtlenné válik a kispeszt támadássorozat, sőt Ferencváros szokott hirtelen kitérésével ijeszti meg ellenfelét, mikor Takács II. ad munkát Dénesnek.

A kiadott labda a közepén mindkét csapathoz egyformán kerül, míg ismét a favoritok kerítik birtokukba, amelyből korner válik. *Táncos áll a labdához, de beadása kapu fölé kerül.*

Heves ostromsorozat indul meg ezután a kispesztiek ellen, de a védelem mindent kornerre tud menteni.

A 20. 22 és 25 percben állandó veszélyben van így a Kispeszt hálója, de a kornerékből gól sehogyan sem válik. Végre felszabadul a szorongatott kapu és *Senkey II.* villámgyors akciója kelt meglepetést a ferencvárosiaknál, amikor a kispeszt szélső labdáját a 30. percben csak a kapuja menti.

Gólihas a publikum és gól csak nehezen születik meg. Már a félidőből csak tíz perc hiányzik, amikor

Táncos hibátlan centerét a jól helyezkedő Szedlaecsek a háló felső sarkába fejeli (1:0).

Alig állnak fel újra a csapatok, ismét lerohan a Fradi-csatársor, de *Turay hat lépésről lövő biztosnak látszó labdájára Dénes szálamánya lesz.*

A kispeszt védelem egyébként is kiválóan működik, míg a Ferencváros csatársorában Kohutnak van jó napja. A régi ágyú irányít is egy újabb támadást az ellenfél felé. Korner lesz így a 41. percben. Most *Bukori* jön formába, *Pompásan* előread *Turay*nak, aki gólbá

vágja a labdát (2:0).

Nagyobb ferencvárosi fölényvel kezdődik a II. félidő. Így tart ez mintegy tíz percig, amikor Kispeszt legénysege szabadul fel, korner is elér, azonban ez eredménytelen marad. *Szerencsés helyzete újra megismétlődik, de a ferencvárosi védőgépezet ezt is megsemmisíti.*

Újra Ferencváros támad ezután. A csatársor már egészen a kispeszt kapu elé kerül, ahol a nagy izgalomban *Takács II-öt a 6-os vonalon elbuktatják, amiért a bíró büntetőrugást ítél.*

A 11-eshez Táncos áll fel s védhetetlen labdájával 3-ra szaporítja a gólok számát.

Pár perc múlva egy kis incidens is adódik. A 18. percben a bíró *Havaskövit* kiállítja s így tíz emberrel kénytelen játszani Kispeszt. Ki is használják ezt a zöld-fehér fronton. A 19. percben *Takács II-öt szűkítik, aki ügyesen áttöri magát a védelmen és pompás gólt helyez Dénes kapujába. (4:0).*

Ferencváros többször is megismétli támadásait, azonban labdái vagy eredménytelen kornerrel végződnek, vagy Dénes kezébe kerülnek s így az eredmény végleges marad.

Sabaria—Nemzeti 1:0 (0:0)

— Magyar Kupa mérkőzés —

A heves és durva mérkőzésben a szombathelyiek csapata a többet támadó fél, azonban sok jó gólhelyzetet csatárai elidegkedtek.

Gallinának, a Nemzetiek kapusának egyébként is sikerült szomatlan biztonság látszó gólt kivédeni s a nemzetieknek csak a II. félidő 31. percében tudtak *Iglódy révén* gólt lőni.

Szendről erőlyes játékáért a mérkőzés vezető bíró többször megintette.

Futballeredmények:

II. LIGA

Turul—Bak TK 1:1 (1:0)

A vezető gólt *Senger* lötte a 43. percben, amelyet a II. félidő 28. percében *Pavnica* kiegyenlített. A mérkőzés után *Lóvíg* határbíró inzulálták, mert az ő bemondása alapján állították ki *Poll* játékosát.

Vasas—Vác FC 2:1 (0:1). A küzdelem során *Haar* kapufának esett és megsérült.

Góllövők: Blau II. (40 p.), Stanczer (1 p.), Moravcsik (40 p.).

MAGYAR KUPA

MTK—Testvériség 2:0 (0:0).

AMATŐR BAJNOKI MÉRKŐZÉSEK

BEAC—III. ker. TVE 6:0 (2:0)
 FTC—BSE 1:1 (1:1)
 Törökúv—33 FC 1:0 (0:0)
 Postás—BTC 8:1 (7:0)
 Vasas—KAOE 3:0 (1:0)
 MAVGSK—Népjóléti MSE 2:1 (1:1)

VASUTAS BAJNOKSÁG

Dunakeszi Magyarság—
 Ferencvárosi Vasutas 4:0 (1:0)

Bajnokság állása

1. Ujpest	11	9	1	1	39:16	19
2. Ferencváros	11	8	2	1	38:11	18
3. Hungária	11	6	3	2	30:16	15
4. III. ker. FC	11	5	3	3	17:18	13
5. Kispeszt	11	3	6	2	8:15	11
6. Harihárom	11	3	4	4	18:13	10
7. Bástya	11	4	2	5	22:26	10
8. Booskav	11	2	5	4	16:23	9
9. Nemzeti	11	3	2	6	10:23	8
10. P.-Baranya	11	1	5	5	14:23	7
11. Somogy	11	1	5	5	12:28	7
12. Attila	11	1	3	7	10:22	5

II. LIGA

1. Sabaria	45:9	21
2. Vasas	31:14	19
3. Turul	38:12	17

Mi lesz ma?

ÖKÖLVIVAS

Magyarország—Csehszlovákia nemzetközi boxmérkőzés Prágában.

CELLÖVÉS

A Nemzeti Torna Egylet fedettpályaversenye (Szentkirályi-utca 26. szám alatti lövöldében 8 órakor).

USZÁS

A MUE karácsonyi uszóversenyének ma, hétfőn este van a nevezési zárata a MUSZ-ban (VI. Andrassy-ut 25).

JÉGHOKKI

BKE—Oxford UIHC (Májépgálya, este 7 órakor).

JÉGSZPORT

Az Amatőr Hoki Klub a BKE előzetkesége folytán tréningalkalomban jutott a nagyjégen. A tréningzobában már helyet is kapott és tréningjeit mátlol kezdve hétfőn fogja tartani.

Mi lesz holnap?

A Vivó Szövetség kedden este a MFTR székházában tanácsülést tart. Az ülés tárgya: bíróértekezlet indítványainak tárgyalása, tagfelvétel és *Földvár* Béla-emlékverseny ellen beadott óvás ügye.

A szabadkai válogatott Belgrádban. Holnap, kedden, december 17-én, Sándor király születésnapján nemzeti ünnep van Jugoszláviában, amelyre a belgrádi alszövetség *Szabadka válogatottjait* meghívta. A szabadkai alszövetség Szegedinszki Nesztor főtitkár előterjesztésére a következő csapatot jelölte ki a mérkőzésre: Virág (Bácska) — Bali (SzAND), Boleszlín (SZAND) — Held (SZAND), Jovanovics (SzMTC), Muszin (Bácska) — Inotai (SZAND), Barna I. (SzMTC), Kovács, Horváth, Gábries (SZAND).

EGYESÜLET!

Az Erzsébet Népakadémia tanulmányi klubja e héten állapítja meg január- és februárhavi kirándulásainak programját, amelynek turisztikai részét *Scholtz Pál* Kornél klubelnök állítja össze.

Sport hírek

Kalmár elhagyta a szanatóriumot s jelenleg *Brüll* Alfréd lakásán ápolják. Felépülése után Nizzába viszik üdülni.

Ferencváros játékosai karácsonykor két hét szabadságot kapnak.

Kocsis Antal fejelemli ügyének tárgyalását december 20-ára halasztották. Január 5-én megismétlik a MUSZ filmmatinéját.

Aki egy meccsen kétszer egymásután csinált hat trick-et, a BEAC—III. ker. TVE mérkőzés 6:0 (2:0) arányban az egyetemisták javára végződött. Valamennyi gólt Reinhardt lötte.

Tóth István gyásza. Pénteken délelőtt rövid szenvedés után meghalt Budapesten *Kovács József* nyugalmazott MAV. főkalauz. Az elhunytban *Tóth István*, a Ferencváros trénera apóst gyászolja. Temetése ma, hétfőn délután három órakor lesz a központi temetőben.

Vereséget szenvedett a Hungária Nürnbergben

IFC Nürnberg—Hungária 2:1 (2:1)

Nürnberg, december 15.

A *Reggeli Újság tudósítójától* — Nagy várakozás előzte meg a bajnoksapat bemutatkozását és így a mérkőzésre a téli szezon darcára több, mint 22.000 ember volt kíváncsi. Nürnberg csapata a lehető legerősebb felállításban vette fel a küzdelmet. A mérkőzést Nürnberg támadása vezeli be, de közvetlen rá a Hungária erőszakol ki korner. Stuhlfaut azonnal elárulja kitünő formáját. A magyarok most percekig a nürnbergi térélfelben tartják a labdát, de lassan kibontakoznak a honi csapat támadásai. Különösen a balszárny van előnyben.

Mégis a 18. perc a magyarok gólját hozza meg, *Ticska* jobbszélső lerohan és labdáját feltartóztatlanul súvít *Stuhlfaut* hálójába.

A németek elszánt ellentámadásait a kitünően dolgozó magyar védelem sorra felőrli. A 28. percben azonban a pereről-perere jobban játszó *Kund bajor szélső egycéni játékkal keresztüldolgozza magát és kiegyenlít.* A közönség most lekésen biztatja csapatát és Reimann—Kund remek összjátékából

Schmidt center elé kerül a labda, aki a 32. percben megszerzi csapatának a vezetését.

A játék most igen heves és változó, az iram nagy, a magyarok különösen technikájukkal és labdavezetésükkel mulják felül Nürnberget. *Hirzer* szélsőbecs lefutásait

csak nagygyehezzen tessék ártalmatlanná, míg a bajorok részéről különösen *Kalb* tűnik ki okos adogatásával. A 44. percben *Hirzer* keresztlabdájára végiggurul a kapu előtt, de a belső magyar trió nincs a helyén.

2:1-es félidő után már az első percben csak nehezen véd *Stuhlfaut*, a következő negyedóra alatt a játékosok láthatólag fáradnak, a sötétség is beáll és a játékosok sűrűn követnek el faulokat. A mérkőzés vége felé már igen sokszor szakítja meg a mérkőzést *Braun* sipjele. A meccs végéig azonban gólt egyik csapat sem tud elérni. Braun bécsi bíró működése nem kellett osztatlan tetszést a nürnbergi közönség soraiban.

Újabb súlyos baleset a futballpályán

Az amatőr bajnoki mérkőzések során az FTC 1:0 (0:0) arányban legyőzte a BSE-t. A heves küzdelem során *Gyurcsk* az ellenfél kapusával való üsszeütöközése következtében — ugyanolyan módon, a hogyan az Kalmárral is történt — lábszártörést szenvedett.

A második félidő 44. percében *Kozma* — a BSE játékos — hevesen támadta a földönfekvő kapust, *Domján* ezért hasbadoxolta őt. A pályán általános verekedés keletkezett, amelyről a bíró nem vett tudomást.

Második mérkőzésüket is megnyerték az upestiek

Athén, december 15.

— A Reggeli Újság távirati jelentése —

Ujpest—Panatinikos-Enosis kombinált 5:3 (5:1). A mérkőzést orkán-szerű szélben játszották le.

Egy kis statisztika

Magyar csapatok Hellas földjén eddig a következő eredményeket érték el a Panatinikos csapatával szemben:

1927. december 26. Athén: Pesterzsébet—Panatinikos 4:2 (1:1).

1928. január 7. Athén: III. ker. FC—Panatinikos 3:2 (2:1).

1928. május 24. Athén: Ujpest—Panatinikos 5:1 (3:0).

1929. január 7. Athén: Boeska—Panatinikos 3:1 (2:1).

1929. április 28. Athén: Panatinikos—P. Unos 2:1 (2:1).

1929. május 3. Athén: Panatinikos—FTC 3:2 (3:1).

1929. május 6. Athén: UTE—Panatinikos 2:1 (1:1).

Bárány győzelme Franciaországban

Páris, december 15.

— A Reggeli Újság távirati jelentése —

A tourellesi medencében Bárány István dr. szombaton este a 100 méteres gyorsuszásban 59.6 mp. idővel győzött. Második a hatostornából nálunk is ismert Vandeplanque volt 1:06.2 mp. idővel. Vízpolóban Franciaország bajnokesapata, a Neptun Toureving, a Cercle de Natation de Bruxelles csapatát 7:5 arányban győzte le.

Csanády megvédte a magyar színeket Párisban

Páris, december 15.

— A Reggeli Újság távirata —

A Japy Sportcsarnokban tegnap este tartott francia—magyar birkózómérkőzésen, amelyen P. Athé Henry francia testnevelésügyi államtitkár is jelen volt, a franciák 5:1 arányban győztek. A legszebb mérkőzés Zombory és Rinolier között folyt le. Az egyetlen magyar győzelmet Csanády aratta Lefèvre ellen.

A MAFC uszóversenyének eredményei:

Vasárnap délután a Budas-fürdőben rendezte a MAFC uszóversenyét, amelyen 3 értékes vándordíj sorsa dőlt el.

Részletes eredmények:

60 méteres junior mellúszás: 1. Balázs BEAC 48.4 mp. 2. Friedrich MAFC 50.2 mp. 3. Fröhlich BEAC 50.4 mp.

200 méteres gyorsúszás: 1. Fehér LASE 2:40 mp. 2. Flóór EKAC 2:42:1 mp. 3. Piller MAFC.

3-szor 100 méteres gyorsúszó staféta: Hanga vándordíj: 1. Beszkárt (Gáborfy, Bokk, Schaller) 3:29 mp. 2. UTE.

5-ször 40 méteres hölgy gyorsúszó staféta: 1. TFSC 3. évfolyam 3:06.4 mp. 2. TFSC 1. és 2. évfolyam.

100 méteres hátúszás: 1. Bieskeg LASE 1:15.6 mp. 2. Weisz TFSC 1:20.2 mp. 3. Piller MAFC.

40—80—120—160 és 200 méteres mellúszó staféta: 1. Közgazdasági Egyletem 9:25.6 mp. 2. TFSC 9:27.8 mp. 3. MAFC 9:29 mp.

40 méteres hölgy hátúszás: 1. Vég Blanka TFSC 39.6 mp. 2. Makfalgoly Eta TFSC.

200 méteres gyorsúszás (József kir. herceg vándordíjért): 1. Bieskeg LASE 2:28.4 mp. 2. Bostik UTE 2:29.2 mp. 3. Csillag Beszkárt.

5-ször 40 méteres hölgy mellúszó staféta: 1. TFSC 3. évfolyam 3:03.4 mp. 2. TFSC 3. évfolyam B) csapat, 3. Közgazdasági Egyletem.

3-szor 40 méteres junior vegyes staféta: 1. LASE 1:22.2 mp. 2. MAFC 1:24 mp. 3. TFSC.

100—140 méteres gyorsúszó staféta (gróf Fürstenberg vándordíjért): 1. Beszkárt 3:19.4 mp. 2. UTE 3:20.6 mp. 3. LASE.

5-ször 40 méteres gyorsúszó staféta (főiskolai egyesületek részére): 1. TFSC 1:59.2 mp. 2. MAFC 2:04.2 mp. 3. LASE.

Magyar csapatok külföldi turái:

December 22., vasárnap:

Nürnberg: Hungária—Sp. V. Fürth. Lugano: III. ker. FC—FC Lugano.

December 25., szerda:

Milano: Hungária—Ambrosiana. Róma: III. ker. FC—Lazio. Sevilla: BSE—Real Betis Balompie. Seregno: Cs. Bohgyár—FBC Seregno. Egyiptom: Ujpest—Helyszínen kijelölt ellenfél.

December 26., esütőrtök:

Milano: Hungária—FC Milano. Róma: III. ker. FC—AS Roma. Sevilla: BSE—FC Sevilla. Pavia: Cs. Bohgyár—FBC Pavia.

December 27., péntek:

Egyiptom: Ujpest—?

December 29., vasárnap:

Nápoly: Hungária—FC Napoli. Firenze: III. ker. FC—Fiorentina. Egyiptom: Ujpest—?

Malaga: BSE—FC Malaga.

Monza: Cs. Bohgyár—AC Monza.

Január 1., szerda:

Torino: Hungária—Juventus.

Egyiptom: Ujpest—?

Genova: III. ker. FC—Genova 1893.

Malaga: BSE—FC Malaga.

Como: Cs. Bohgyár—AC Comense.

Január 3., péntek:

Egyiptom: Ujpest—?

Január 4., szombat:

Cordova: BSE—FC Cordova.

Január 5., vasárnap:

Mannheim: Hungária—Rasensport.

Sestri Levante: Cs. Bohgyár—US Sestri Levante.

Január 6., hétfő:

Stuttgart: Hungária—Kickers.

Egyiptom: Ujpest—?

Jéghokistáink megismételték tavalyi győzelmüket a kanadaiak fölött

Nagy várakozás kísérte a BKE vasárnap esti játékát az Oxford Canadians csapatával. A mérkőzést a BKE csapata fölényesen megnyerte ugyan; azonban ez a győzelem nem elégítette ki teljes mértékben a közönséget. Ennek oka azonban a korai szezon, továbbá a győzelem jég. A mérkőzés félórai késéssel kezdődött, mint-hogy a kanadai diákok koresolyáikat és ütőiket Beesban hagyták és a mérkőzést a magyar csapatfőlényesen koresolyákkal és hoocky ütőkkel játszották le. A csapatok a következő felállításban szerepeltek:

Oxford Canadians: Turnbull—Grace, Martland—Stanley, Bonnycastle, Wallace. Cserejátékosok: Heudt, Babbii, Lafleur, Cairstead. BKE csapata: Heinrich—Lator, Barua—Jeney, Weiner, Minder. Cserejátékosok: Krepuska és Blaszajcskij.

A pályára lépő kanadai diákokat a magyar csapat harsány éljenzéssel üdvözli, majd a bíró sipjelére pár percel fél 9 óra után megkezdődik a játék.

Majd Weiner és Minder pompás akciója igazítja a közönséget, de a kanadaiak védelme ment. Ezután hullámzó játék folyik, melynek során a magyarok támadnak többször, de kevés szerenésével.

Jenney pompásan szökieti önmagát, de beadását esatártársai nem tudják értékesíteni. Ezután veszélyes a helyzet a magyar kapu előtt, de Heinrich ment. Egy perc múlva Jenney szép helyzetben ad be Mindernek, aki azonban nincs helyen. Újból a magyarok támadnak, de Jenney szép beadását nem értékesítik a esatárok. Majd Lator fél pályáról megszökik, a védelem azonban szereli a támadást.

Heves összefutás alkalmával Wallace esunyán bukik, úgy hogy a játék kis ideig szünetel.

Majd ismét meleg helyzet adódik a kanadaiak kapuja előtt, a védelem azonban ment. Ezután a vendégesapat indít támadást és veszélyes helyzetet teremt a magyar kapu előtt. Szép Jenney—Weiner akcióval zárul az első harmad. A második harmad a magyarok

támadásával kezdődik, majd Bonnycastle véremit veszélyes helyzetet a magyar kapu előtt. Rögön ezután Minder szökik meg, majd Jeney fut le. Egy szép Weiner—Minder akció következik most, amely azonban ofsajd miatt megakadt. Bonnycastle veszélyes letámasa után Martland lö kapura. Az oxfordiak kerülnek most erősbbe frontba. Lator pompás lefutásával nagy helyzetbe kerül.

A kapu előtt igen nagy a kavardás és a közönség már gölt reklamál, a bíró azonban nem ítél gölt.

Bonnycastle, majd Martland támadnak most egymásután, de a magyarok résen vannak és rögön ezután Minder az első gölt üt. 1:0 a magyar csapat javára.

A magyarok most erősítik a tempót. Lator pompásan lefut és csaknem gölt üt. A magyarok fokozzák az iramot és ennek eredményeként Lator megszéri a magyar csapat második göljét. 2:0. A vendég csapat azonban nem hagyja magát és ellentámadása kezd. A magyar kapu előtt nagy kavardás támad és Heinrich csak nehezen tisztázza a veszélyes helyzetet.

A játék utolsó harmada kellémmel kísért jelenség közben, veszi kezdetét, mert megered az eső, úgy hogy a közönség egy része távozik. Oxford támad, majd Minder töri át magát az ellenfél védelmén, de bombája célt téveszt. Megint a magyarok támadnak, de Minder beadását társai nem értékesítik. Közvetlen ezután Heinrich szép védést produkál. Jenney töri át magát ezután a védelmen, de az utolsó pillanatban szerelik. Majd Minder veszélyes zsetei a vendégesapat kapuját.

Egy összefutásnál Wallace hanyatt esik és kiáll.

Az oxfordiak most hevesen támadnak. Majd a magyarok kerülnek frontba és Jeney hatalmas ütése kapus zsákmánya. Heinrich szép védeése után Minder fut le és nagy kavardás támad a kapu előtt, úgy hogy a kapu is fölborul. A magyarok újlagos támadásával zárul a játék. Végeredmény 2:0.

Magyarok előretörése a berlini asztali teniszversenyen

Berlin, december 15.

Az asztali teniszversenyek során a délutáni órákban a magyarok az elődöntőig jutottak, miután Szabados a svéd Bülow ellen 21:16, 19:12, Barua Caro ellen 21:17, 16:19, Glancz a derzai Madjaroglon ellen 21:15, 11:20 arányban győzött.

A párosban még Szabados—Barua, Glancz—Kiroskar és Caro—Neumann között folyik a vetélkedés.

Berlin, december 15.

(Erkezett éjjel 1 óra 30 perckor.) Berlin asztali teniszbajnokságai során a férfi párost a Szabados—Barua pár nyerte Glancz—Kislosker ellenében 21:12, 17, 13-ra. 3. Caro—Neumann.

A női párost Rüsterné—Stettiner k. a nyerték Kuhlmann—Carnatz ellen 21:19, 17, 19-re.

A vegyes párosban a Barua—Rüsterné pár győzött Glancz—Carnatz ellen 23:21, 15 14/21 21-16-ra

A férfi egyest Barua nyerte Szabados ellen 22:20, 21:13, 21—14-re.

A női egyest Rüsterné Carnatz ellen 21:9, 21:17, 21—15-re.

A postások birkózóversenye

A Postás Sportegyesület Grass Miklós vándordíjas versenyét a tömeges érdeklődés és nagy mezeje miatt nem tudták befejezni, 26 fővárosi és 4 vidéki egyesület 94 junior birkózót állított sorompóba, ami élesen szóló bizonyítéka a fővárosi és vidéki birkózósport magas színvonalára és biztató ígért a jövőre a megfelelő utánpótlás tekintetében.

A versenyt, amelyet már szombaton délután megkezdtek és vasárnap egész napon át folytattak, éjjel fél 12 órakor a következő részleges eredménnyel zárták le: Légsúly: 1. Vég (Gauzgyári TE), 2. Szendy (B. Vasutas), 3. Szepesy (FTC).

Pehelysúly: 1. Aparác (Pécsi AC), 2. Fehér (MTK), 3. Gaesárdi (Debr. MTE).

Kisbuzsuly: 1. Palcer (B. Vasutas), 2. Horváth (MTK), 3. Ferenczy (Debr. MTE).

Kisbuzsuly: 1. Nagy (MÁV), 2. Kripko (Debr. MTE), 3. Hidas (Postás).

Nehézsúly: 1. Katies (Pécsi AC), 2. Révész (Defektív AC), 3. Tódor (MTE).

Ezeknek az eredményeknek az alapján a Pécsi AC vezet 10 ponttal, 2. B. Vasutas 8 pont, 3—4. MTK és Debreceni MTE 6—6 ponttal.

REGGELI UJSÁG Megjelenik minden hétfőn

Felolvas szerkesztő és kiadó: Kádár Lehel

Általános Nyomda, Könyv- és Lapkötő Rt./Budapest, VI. Nagymező uca 3

A nyomdaiért felel: Dr. Tj. István

Steinbach leütötte francia ellenfelét

Bécs, december 15.

Charles Soréro francia középsúlyú boxhajnok és Steinbach Poldi mai mecese a 6. menetben Steinbach győzelmével végződött.